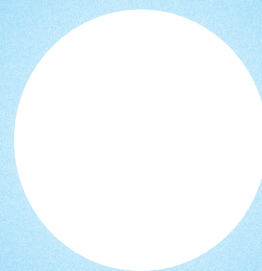

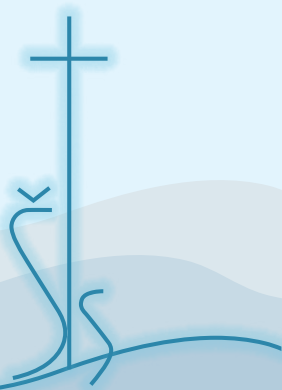
God. 2020./L.

Br. 1/196

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevnika – Split, Lovret

God. 2020./L.

Br. 1/196

Sadržaj

Riječ uredništva.....	3
Riječ provincijske predstojnice	5

IZ GENERALATA

Korizma 2020.....	6
-------------------	---

IZ PROVINCIJALATA

Sa sjednica Provincijske uprave.....	10
Obavijesti	11

ZBIVANJA I OSVRTI

Zrnje duhovnosti.....	13
Dodite i vidjet ćete.....	15
Oko, to čudo od organa.....	16
Obred pepeljanja	16
Vrhovna predstojnica u kanonskom pohodu svojoj Provinciji.....	17
Mala škola molitve.....	18
Hajdete i vi u osamu	19

JEKA IZ AFRIKE

Seminar za juniorke	21
Sućutne sa žrtvama nasilja	22
Sastanak Unije redovničkih poglavarica.....	23

USKRSNE ČESTITKE

Uskrsne čestitke	24
------------------------	----

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe	27
Rodbina sestara	27
Zahvala.....	27

PRILOZI

Poruka pape Franje za 57. svjetski dan molitve za zvanja	29
Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?	32
Molitva i blagoslov s Presvetim na Trgu sv. Petra u Vatikanu	33
Priopćenje Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života	35
Božja riječ – temelj posvećenog života.....	37
Odredbe biskupa Hrvatske biskupske konferencije u vezi sprječavanja širenja bolesti Covid-19.....	38
Pismo vjernicima zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića.....	40
Velika devetnica Hrvatska moli za život.....	43

Riječ uredništva

Neobičnost vremena obilježena pandemijom koronavirusa svjetskih razmjera te potresima u Zagrebu od 22. ožujka prati objavljivanje uskrsnog broja *Odjeka*.

U uvodnim rubrikama donosimo tim povodom javljanje Vrhovne i Provincijske predstojnice u duhu podrške i ohrabrenja, dok o iskustvu življenja sadašnje zbilje izolacije možete pročitati u prilogu *Hajdete i vi u osamu*.

Jeka Afrike sadrži osvrt na dva seminara: *Osjećaj osobnog identiteta i pripadnost zajednici s vlastitom karizmom* za sestre s privremenim zavjetima te seminar *Seksualno zlostavljanje u Crkvi među Bogu posvećenim osobama* namijenjen sestrama s doživotnim zavjetima. Upriličene duhovne obnove u Provinciji čine okosnicu rubrike *Zbivanja i osvrti*, u rubrici *Naši pokojnici* ustupljen je prostor imenima dragih nam pokojnika za koje vjerujemo da su vječni pokoj našli u Bogu, a na kraju svega uvršteni su poticajni prilozi među kojima izdajamo *Urbi et orbi - Molitva i blagoslov s Presvetim pape Franje* koji, služeći se riječima iz Markova evanđelja: *Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?* (Mk 4,40) poziva da na pandemiju virusa odgovorimo pandemijom molitve.

Uz bok strahu i neizvjesnosti sadašnjeg vremena, stoji nerazumijevanje, gonetanje i naš pogled iznutra. U gomili građevinskih ruševina potkradaju se ruševine tjeskobne zabrinutosti. Lice osamljenosti, nerijetko i okrenutost isključivo prema sebi samome, odražava prioritete, navike, nepostojane sigurnosti kojih nije malo. Iz potrebe da vladamo baš svakom situacijom kojoj smo izloženi, proizlaze površne prosudbe i predmnijevanja - pa i brkanja dviju različitih zbilja: prirodnih događanja i moralnog svijeta. Previđamo li uslijed svega stvarne potrebe onih kojima smo poslani kao i ono što će na kraju svega preostati? Osluškujući Božju Riječ, čitajmo znakove vremena, učvršćujući u ovom prolaznom svijetu vjeru u Uskrsloga!

Vaše sestre iz Uredništva!

Riječ provincijske predstojnice

Drage sestre, nalazimo se u vremenu korizme koja nas poziva na traženje onog *bitnog* i oslobađanje od nakupljenih natruha nepotrebnog kojim se opterećujemo. "Odvojiš li dragocjeno od bezvrijednog, bit ćeš usta moja" (Jr 15,19b) - obznanjuje Gospodin Jeremiji uvjet istinskog prorokovanja. To znači da snaga, učinkovitost i autentičnost našeg poslanja ovisi o našoj iskrenoj predanosti Bogu. Istinsko sredstvo za odvajanje dragocjenog od bezvrijednog nalazimo u Njegovoj riječi. Stoga iskreno zastanimo u ovoj korizmi pred tim *neiscrpivim izvorom*. Zapitajmo se, gdje smo u odnosu na ono *bitno* koje smo prepoznale kao svoj poziv? Gdje je naše srce i je li pretrpano bezvrijednim sadržajima? Koji su naši motivi i očekivanja? Što, kao plod našeg djelovanja, žanjemo na našim njivama?

Tragovi ogorčenosti, nezadovoljstva, malodušja i razočaranosti ukazuju da smo se negdje odvojile od istinskog izvora. Što to žudimo a nemamo, za čim hlepimo a ne postižemo, što nas motivira u toj borbi? (usp. Jak 4,1-3). Pogledajmo ne stoji li možda Isus, kojem tek usnama služimo, negdje izvan zidina našeg srca, zapostavljen, sam na strmoj uzbrdici, žedan istinskog odnosa s nama.

Ako smo u našem duhovnom životu istinski tragatelji, vrlo je vjerojatno da će nas Duh poput Isusa odvesti u pustinju. Pustinja je blagoslovljeno mjesto koje izoštrava naš pogled i uočljivom čini svaku našu navezanost na nebitno i bezvrijedno. U pustinji postajemo pozorni na svaki

Pustinje su nam potrebne! One su dio našeg putovanja, tišine koje pripremaju na susret s Božjom riječi. Ne dopustimo li Bogu da u našoj pustinji progovori našem srcu, vraćajući mu onu prvotnu radost predanja, što onda možemo donijeti ljudima koji od nas s pravom očekuju obrazloženje smisla i poruku nade za svoje živote?

trag života i Duha. Idoli se raskrinkavaju, a kad utihnu, izdržimo li tišinu, Bog napokon može progovoriti našem srcu. Ne bojmo se, stoga, biti lišene *lažnih izvora*, koji nas obmanjuju i udaljavaju od Gospodina. U molitvi tražimo snagu odupiranja trajnoj napasti povratka u *sigurnost ropstva*, u život koji smo dragovoljno ostavile jer smo pronašle dragocjeni biser istinske sreće.

pravom očekuju obrazloženje smisla i poruku nade za svoje živote? Uz to nas ništa toliko ne razgoljuje i nigdje toliko dobro ne spoznajemo vlastitu bijedu i nemoć kao u tišini i šutnji pustinje. Istina o nama samima je jako zahtjevna, ali rađa spasonosnom poniznošću koja nas otvara za istinsko služenje i u nama jača ljubav i zahvalnost prema neizmjernej Ljubavi.

Pustinje su nam potrebne! One su dio našeg putovanja, tišine koje pripremaju na susret s Božjom riječi. Ne dopustimo li Bogu da u našoj pustinji progovori našem srcu, vraćajući mu onu prvotnu radost predanja, što onda možemo donijeti ljudima koji od nas s

Korizmeni put, iskustvo pustinje, križ na koji se dragovoljno dajemo razapeti te umiranje sebi samima nalaze svoj rasplet u slavlju, u pobjedi Života. Ne zadržavajmo se u našim tamama koje priječe prodiranje Svjetla, već dopustimo da Uskrsli dotakne naše rane i preobrazi ih u ožiljke koji će svjedočiti o pobjedi Života nad smrću. Putujmo darovanim putem, rasterećene i slobodne od predodžbi, očekivanja, velikih planova i vlastite veličine. Napustimo sve i učimo se uvijek iznova biti malene, sve prihvaćati s ljubavlju i pouzdanjem u Mudrost koja svime upravlja. Predajmo se potpuno Gospodinu da nas iscijeli. Otvorimo se izobilju uskrsne radosti koju nam pripravi Uskrsli.

Neka nas sve tješi i prati radost spasonosne istine – *Isus je uskrsnuo!*

Sretan vam i blagoslovljen Uskrs!

s. Andrea Nazlić, provincijska predstojnica

IZ GENERALATA

Prot. n. 335c/2020

Korizma 2020.

Svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Vrijeme korizme je *vrijeme obnovno, za obraćenje pogodno*, u kojem pripremamo *i um i srce za slavlja vazmena*. U korizmene svagdane molit ćemo Gospodina da nas *obdari obraćenjem*, da nas *iznutra očisti*, da nas *opere od grijeha svih*. (usp. *Himan Večernje*)

Snažno nas dotaknu svjedočanstava o obraćenju, ona iz davnih vremena kao i ona doživljena u novije vrijeme te u nama probude neslućene mogućnosti duhovnog života i istinsku žeđ za Bogom i njegovim mirom u vlastitoj nutrini. Jedno od takvih dirljivih svjedočanstava zacijelo su *Ispovijesti* u kojima nam sv. Augustin posređuje iskustvo nutarnje preobrazbe u Kristu doživljeno nakon dugotrajnog lutanja i traženja: „Opomenut tako da se vratim samome sebi, ušao sam pod tvojim vodstvom u svoju nutrinu; to sam mogao *jer si ti postao mojim pomoćnikom*.“ I nakon više stoljeća, osjećamo neiscrpnu snagu i poruku u njegovu uskliku: „Kasno sam te uzljubio, ljepoto tako stara i tako nova, kasno sam te uzljubio! A eto ti si bio u meni, a ja izvan sebe. Ti si bio sa mnom, a ja nisam bio s tobom. Zvao si me i vikao, probio si moju gluhoću, zabljesnuo si, sijevnuo si i rastjerao moju sljepoću, prosuo si miomiris, a ja sam ga upio pa uzdišem za tobom, okusio sam ga pa gladujem i žeđam, dotakao si me, i ja gorim za mirom tvojim.“ (*Ispovijesti*, 7.10; 10.27)

Vraćati se samoj sebi i pod Božjim vodstvom ulaziti u vlastitu nutrinu - svakodnevno, redovito - poziv je to i svakoj od nas. Osobito tijekom korizmenog vremena pozvane smo obnoviti i produbiti *duhovnu vježbu ispita savjesti*. Jer, u našoj nutrini odzvanja njezin glas, ona je *najskrovitija jezgra i svetište* gdje se susrećemo s Bogom (usp. GS 16) koji rasvjetljuje našu nutrinu, raspršuje naše iluzije o nama samima i u nama oslobađa snagu ljubavi.

U dnevnom ritmu liturgijske molitve, koji pojedinačno ili zajednički slijedimo, više je trenutaka u kojima smo pozvane na ispit savjesti. U uvodu u euharistijsko slavlje, u kratkom vremenu šutnje, predviđen je ispit savjesti, priznavanje vlastite grešnosti i kajanje. Svaka naša molitva - i ispit savjesti je molitva - započinje sabiranjem u kojem se otvaramo i izručujemo Božjem milosnom djelovanju propitujući naše misli, osjećaje, riječi i djela. Tiho klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom i razmatranje Božje riječi uvode nas u Istinu rasvjetljujući naš život iznutra. Ispit savjesti ili razmišljanje o proteklom danu neizostavni je dio molitve Povečerja kojom završavamo svaki naš dan.

Trebamo se pitati: Posvećujem li dovoljno pozornosti svakodnevnom ispitu savjesti? Ili ga olako zanemarujem? Možda samo žurno i površno prelazim te dragocjene trenutke, bez

iskrenog *ulaska u svoju nutrinu* i ozbiljnijeg propitivanja o vlastitom životu i djelovanju tijekom dana?

Ispit savjesti, i ne samo onaj kojim se pripremamo za sakrament pomirenja, iznimno je važan za naš rast u vjeri i osnaženje života po redovničkim zavjetima. Potrebno je njegovati čujnost glasa savjesti, jer znamo da se savjest može i ušutkati. Nerijetko uviđamo oslabljen osjećaj za grijeh i *zašutjelost* savjesti na mnogim područjima. Stoga savjest treba oblikovati i odgajati u suglasju s Bogom, s njegovom riječju i njegovom voljom. To nam je trajna zadaća, i ima zahvaćati sva područja života.

Veću pozornost trebale bismo ipak usmjeravati na područja redovničkoga života i preispitivati kako živimo zavjete koje smo Bogu dale. Neka nam za to posluže i poticaji pape Franje koje je uputio Bogu posvećenim osobama na misi u bazilici Svetog Petra, uoči ovogodišnjeg Svjetskog dana posvećenog života. Upozorio je da redovničkom životu prijeti *napast svjetovnog pogleda*, „što znači da više ne gledamo Božju milost kao ono što ima glavnu riječ u životu, nego tražimo nešto što bi je moglo nadomjestiti: malo slave, neku čuvstvenu utjehu, raditi, u konačnici, ono što hoću.“ Svjetovni pogled vodi do toga da ostajemo prignuti nad samima sobom tražeći samo vlastite prostore i vlastita prava. Prema Papinim riječima preispitati se treba: Dopuštam li da me se uvlači u tračeve i ogovaranja, tužim li se neprestano na sestre, zajednicu, Crkvu, društvo? Postajem li osoba navike, dok u meni raste tuga i nepovjerenje koji prelaze u ravnodušnost? Sveti Otac nas je pozvao da vlastitu povijest čitamo i u njoj vidimo Božji vjerni dar, dar ljubavi koji smo po redovničkom životu primili.

Želim nam svima, drage sestre, da ulazeći pod Božjim vodstvom u vlastitu nutrinu mogućemo uvijek prepoznavati njegov glas i u skladu s njim živjeti *dostojno poziva kojim smo pozvane* (usp. Ef 4,1). On neka nas vazda vodi, nadahnjuje i prosvjetljuje, osobito u ovo *vrijeme obnovno*. Do milosnog susreta s Uskrsim u *skorom slavlju vazmenom*!

Sretan vam i blagoslovljen Uskrs!

s. M. Klara Šimunović
vrhovna predstojnica

Zagreb, IV. korizmena nedjelja, 22. ožujka 2020.

Svim sestrama Družbe

*U Gospodina se uzdaj, ojunači se,
čvrsto nek' bude srce tvoje: u Gospodina se uzdaj!
Ps 27,14*

Drage sestre!

Javljam vam se iz Zagreba, glavnoga grada Hrvatske, koji je, uz pandemiju virusa Covid-19 koji se velikom brzinom širi u svim krajevima svijeta, jutros pogođen i potresom u kojem su porušene brojne zgrade i oštećene crkve, a ljudi su pretrpjeli mnoge nevolje i još uvijek su izloženi velikoj nesigurnosti i strahu. Bogu hvala, sestre naših jedanaest zagrebačkih zajednica zasad su dobro.

Ovogodišnju korizmu živimo u izvanrednim okolnostima. Doista je ovo vrijeme kušnje za sve nas i za cijelo čovječanstvo. Kao slijepcu iz današnjeg evanđelja, nije nam moguće s jasnoćom prozreti značenje sadašnjeg trenutka, a budućnost nam se zamagljuje. Postajemo još više tražitelji nade i sigurnosti.

Ovaj trenutak ipak primimo kao *vrijeme milosno* u kojemu imamo priliku iznova otkrivati svijetlo lica Boga koji nas ozdravlja (usp. Iv 9,1-9) i izvodi iz tamne doline zabrinutosti prema pašnjacima punine života (usp. Ps 23,1-4). Zamućenost pogleda koju danas živimo može biti dragocjeni preduvjet da uočimo sjaj svjetla Krista uskrsloga koji daje život našem sutra.

Svaku od vas, drage sestre, potičem na učvršćivanje jedinstva u sestrinskom zajedništvu i otkrivanje novih obzora nade u svakodnevnom životu unatoč krizi i nevoljama koje proživljavamo. Potrudimo se biti žene nade za naše vrijeme: vjerodostojne svjedokinje nade i svjetla u svijetu koji za njima žarko čezne. Ne trebamo se plašiti ako svu svoju nadu stavljamo u Gospodina i ako uvijek iznova obnavljamo svoju vjeru u Boga. Učimo se biti u vjeri postojane, u nevolji strpljive, u molitvi ustrajne (usp. Rim 12,12), kao što su to bile naša Utemeljiteljica i generacije naših sestara koje su u svim (ne)prilikama znale biti blizu čovjeku i dijeliti njegovu sudbinu, često pogođenu bolju i patnjom.

Preporučujem svima da se odazivate na pozive mjesnih crkava na molitvu za sve pogođene virusom i potresom te na solidarnost s najpotrebnijima.

Bog nade napunio nas mirom u vjeri i snagom Duha Svetoga u nadi (usp. Rim 15,13).

Sestrinski vas pozdravljam.

s. M. Klara Šimunović
vrhovna predstojnica

IZ PROVINCIJALATA

Split, 19. ožujka 2020.

Svim sestrama Provincije

*Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu - molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem
- očitujte svoje molbe Bogu. I mir Božji koji je iznad svakog razuma
čuvat će srca vaša i vaše misli u Kristu Isusu.
Fil 4, 6-7*

Drage sestre!

Teška vremena i nepoznate situacije oduvijek su bile kušnja i pokazatelj naše vjere. U ovom vremenu kad se oko nas polako širi strah ali i stvarna opasnost od coronavirusa, pozivam vas da zadržite unutarnji mir. Kad svijet potamni od straha onda svjetlo i ohrabrenje trebaju donijeti nositelji nade uvjereni u dobrotu Gospodara povijesti i njegov veličanstveni promisao.

Sve nam ovih dana govori o krhkosti našeg osobnog i zajedničkog postojanja i slabosti ljudskih sila, no nije li ta spoznaja ionako ugrađena u vjernički i, osobito, redovnički život. Svoje pouzdanje nismo stavile u ljudsku mišicu niti smo svoju kuću gradile na pijesku da bi nam prvi oblaci zamračivali obzorje.

Pozivam vas, stoga, na pojačanu molitvu, razmatranje i gorljivo zagovaranje za svijet, za brata čovjeka, da ova kušnja za njegovo tijelo bude plodonosna i za njegovu dušu, da duhovno slijepi progledaju a hromi prohodaju ususret svom Ocu. Budući da ćemo do daljnega biti uskraćene za slavljenje sakramenata neka naše kapelice, gdje god je to moguće, budu mjesta adoracije pred Presvetim, gdje će se sestre izmjenjivati u cjelodnevnoj molitvi.

Drage sestre, ne možemo, u svojoj ograničenosti, vidjeti smisla ovih događaja, no znamo sigurno da Bog, onima koji ga ljube sve okreće na dobro. Nemojmo se stoga bojati nego iskoristimo ovo vrijeme za pročišćenje i učvršćivanje vlastite vjere.

Budimo u duhu zajedno, solidarne sa svijetom i, nadasve, odgovorne. Svjesne kao nikad dosad međuovisnosti i povezanosti naših života izbjegavajmo sve što bi i u najmanjoj mjeri moglo ugroziti naše zdravlje i zdravlje naših bližnjih.

Neka vam, drage sestre, u ova izazovna vremena Bog bude blizu. Samo On daje mir svome narodu dok ga izvodi iz pogibelji. Nemojmo ni najmanje sumnjati u ono u što smo se toliko puta uvjerile da Bog spašava.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Sa sjednica Provincijske uprave

Split, 25. siječnja 2020.

Razmotrena je obavijest Vrhovne uprave o sazivanju Izvanrednoga vrhovnog kapitula koji će se slaviti u veljači 2021. godine.

Provincijska predstojnica upoznala je savjetnice o pojedinostima vezanim uz kanonski pohod Vrhovne predstojnice.

Pročitana su i razmotrena tri zapisnika Misijskoga vijeća: od 29. studenoga i 19. prosinca 2019. te 22. siječnja 2020. godine. Članice provincijske uprave upoznate su s mišljenjem sestara u DR Kongu o novakinji s. Francine Rhuhunemungu Balola koja je napisala molbu za polaganje prvih redovničkih zavjeta te o s. Espérance Tumaini Safari koja moli dopuštenje za obnovu zavjeta. Provincijska predstojnica uz pristanak svoga vijeća dopušta s. Espérance obnovu zavjeta, a novakinju s. Francine otpušta iz zajednice.

Usvojena je ostavka s. Mladene Runje na službu kućne predstojnice zajednice sestara u Sinju. Odlučeno je da dosadašnja zamjenica kućne predstojnice s. Vjera Gulić vrši tu službu do imenovanja kućne predstojnice.

Provincijska predstojnica izvijestila je o susretu članica Povjerenstva za proslavu 100. obljetnice djelovanja sestara u Sinju i o radu Povjerenstva. Odlučeno je da proslava bude 15. studenoga 2020. godine.

Utvrđen je termin hodočašća jubilatkinja u Asiz (7. - 13. lipnja) te duhovne pripreve ovogodišnjih jubilatkinja (14. - 18. lipnja) u samostanu u Zadru, Trg Gospe Loretske 10.

Provincijska predstojnica upoznala je savjetnice s oporukom dobročiniteljice, gospođe Zlate Jurela, koja je 12. siječnja 2020. preminula u Zagrebu.

Split, 7. ožujka 2020.

Razmotrena su pitanja Vrhovne uprave vezana uz Izvanredni vrhovni kapitul na kojem će se odlučivati o novom ustroju Družbe. Svaka provincija i Rimska regija dužna je dati konkretne prijedloge.

Provincijska predstojnica izvijestila je o događanjima od prethodne sjednice. Aktualni događaj za Provinciju je kanonski pohod Vrhovne predstojnice koji je započeo 24. veljače. Upoznala je savjetnice što je do sada učinjeno u vidu pripreme za proslavu 100. obljetnice djelovanja sestara u Sinju. Osvrnula se na realizirane duhovne obnove za mlade i odrasle koje su održane u našim zajednicama. Izvijestila je o radu sjednice Vijeća franjevačkih zajednica koja se održala u Zagrebu 31. siječnja 2020. godine.

Pročitani su i učinjeni osvrti na zapisnik sjednice Misijskoga vijeća od 4. ožujka 2020. godine. Neki prijedlozi Misijskoga vijeća su usvojeni, a za neka su predložena druga rješenja.

Utvrđeni su datumi priprema uoči polaganja doživotnih zavjeta s. Marije Matanović koje će imati sa sestrama Mostarske provincije: Međugorje, od 10. do 18. srpnja; Trpanj, od 18. do 25. srpnja; Čokovac, od 1. do 7. kolovoza. Duhovne vježbe predviđene su od 16. do 22. kolovoza, a obred doživotnog zavjetovanja bit će 29. kolovoza u provincijskom središtu na Lovretu.

Razmotrene su obavijesti Hrvatske redovničke konferencije.

Riješene su pristigle molbe i prijedlozi sestara.

Provincijska ekonoma predočila je godišnji izvještaj provincijske blagajne i svake zajednice u Provinciji za 2019. godinu što uključuje i misijski izvještaj. Na zahtjev vrhovne uprave, po prvi put, predloženo je godišnje financijsko izvješće naših dječjih vrtića. Također je izvijestila o radovima na obnovi samostana u Zagrebu, Jordanovac 55, te u provincijskoj kući u Splitu.

s. Karolina Bašić, *provincijska tajnica*

Obavijesti

S. Anna Maria Jurić, članica Rimske regije, koristi dio subotnje godine u našoj Provinciji. U zajednici sestara u Dubrovniku boravi od 8. siječnja 2020. godine.

Susret katehistkinja, voditeljica liturgijskog pjevanja i sakristanka naše Provincije u organizaciji Sekcije za katehizaciju održan je 18. siječnja 2020. u Zadru, Trg Gospe Loretske 10. Susret je predvodio fra Bojan Rizvan. Na susretu je bila i provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić.

Povjerenstvo za proslavu 100. obljetnice djelovanja sestara u Sinju koje čine s. Judita Čovo, s. Mirja Tabak, s. Marija Jelena Mijić, s. Marija Petra Vučemilo i s. Vjera Gulić imale su susret 20. siječnja 2020. godine u Splitu na Lovretu radi pripreve za proslavu. Susretu su također nazočile s. Andrea Nazlić, s. Tamara Bota i s. Senka Jenjić, članice provincijske uprave.

Sastanak Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Jordanovac održan je 24. siječnja 2020. godine u provincijskom središtu u Splitu. Uz članice Upravnog vijeća - s. Željku Čeko, s. Sanju Stojić, s. Krunu Plazonić i s. Mirandu Mačina - prisustvovala je i provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić.

Novakinja s. Francine Rhuhunemungu Balola otpuštena je 31. siječnja 2020. godine.

Obnova zavjeta. U samostanskoj kapeli na Lovretu 1. veljače 2020. s. Marija Matanović obnovila je zavjete u ruke provincijske predstojnice s. Andree Nazlić, do polaganja doživotnih zavjeta. U sestrinskoj kapeli u Luhwinji 8. veljače 2020. s. Espérance Tuminani Safari obnovila je zavjete na godinu dana. Zavjete je primila povjerenica sestara u Misiji s. Françoise Balibuno Ciza.

Dan posvećenog života. Sestre naše Provincije sudjelovale su na obilježavanju Dana posvećenog života 25. siječnja u Dubrovniku, a u Zagrebu i Splitu 2. veljače 2020. godine.

Primopredaja službe kućne predstojnice u zajednici sestara u Sinju, u nazočnosti provincijske predstojnice s. Andree Nazlić, izvršena je 3. veljače 2020. godine. S. Vjera Gulić, zamjenica dosadašnje kućne predstojnice s. Mladene Runje, odlukom provincijske uprave obnašat će službu do imenovanja nove kućne predstojnice.

Dan bolesnika. Sekcija za medicinsku i socijalnu službu Provincijskog vijeća za apostolat povodom Dana bolesnika upriличila je 8. veljače 2020. u samostanu na Lovretu susret za naše sestre i sestre drugih redovničkih zajednica u Splitu. Predavanje o temi *Oko, to čudo od organa: najčešće očne bolesti u kasnijoj životnoj dobi* održala je

dr. doc. Ivna Pleština-Borjan, pročelnica Odjela za očne bolesti Kliničkoga bolničkog centra u Splitu.

Pastoral zvanja. U svrhu apostolata zvanja, naše odgojiteljice i mlađe sestre održale su nekoliko susreta u okolnim župama. Susret s krizmanicima u župi Konjsko imale su 22. veljače, u župi Skradin 7. ožujka, a 8. ožujka u župi Sućidar u Splitu predmolile su Put križa prije večernje nedjeljne mise. Izlaganje o vrednovanju evanđeoskih savjeta i njihovoj važnosti za bračni život imala je obiteljskoj zajednici poslije mise s. Marija Matanović.

Kanonski pohod Vrhovne predstojnice. Vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović doputovala je u Split 24. veljače navečer. Sutradan, jutarnjim euharistijskim slavljem u samostanskoj kapeli provincijske kuće, obilježen je početak vizitacije sestara u Hrvatskoj. Dosada je pohodila zajednice: u Dubrovniku, Imotskome, Kaštel Lukšiću, Sinju, Kninu, Splitu i Zagrebu. Zbog situacije uzrokovane pandemijom, nije moguće slijediti daljnji program pohoda. S. Klara se nalazi u provincijskom središtu u Splitu.

S. Lidiji Bernardici Matijević dodijeljena medalja blaženog Alojzija Stepinca. Prigodom predstavljanja knjige mons. Jurja Batelje *Blaženi Alojzije Stepinac - spašavanje Židova i Srba u drugom svjetskom ratu*, 24. veljače 2020. u Nadbiskupijskom sjemeništu u Splitu, s. Lidiji Matijević dodijeljena je medalja blaženog A. Stepinca u znak zahvalnosti za njezin rad. Bio je to treći u nizu nastupa mješovitog zbora Nadbiskupske klasične gimnazije koji pod ravnanjem s. Lidije koji je pratio predstavljanja knjiga u Splitu Stepincu u čast. Zbor je izveo tri skladbe: *Zdravo Marijo* Ivana pl. Zajca, *Razvij Trobojku* iz oratorija don Šime Marovića i zaključno Stepinčevu omiljenu pjesmu *Ljiljane bijeli*.

Vjeronaučna olimpijada. Na međuškolskom natjecanju iz vjeronauka 29. siječnja 2020. u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji o temi *Sveti Vinko Paulski - apostol milosrdne ljubavi. Vinkovska karizma u Hrvatskoj*, u kategoriji osnovnih škola najuspješnija je bila ekipa OŠ Ivana Mažuranića iz Hana koju je pripremala s. Vjera Gulić. U kategoriji srednjih škola drugo mjesto osvojila je Nadbiskupijska klasična gimnazija Don Frane Bulić iz Splita pod vodstvom s. Stele Mijić.

Na nadbiskupijskom natjecanju 2. ožujka u OŠ Ivana Lovrića u Sinju, u kategoriji osnovnih škola drugo mjesto osvojili su učenici OŠ Skalice pod vodstvom s. Lidije Čotić, a u kategoriji srednjih škola treće mjesto učenici Nadbiskupijske klasične gimnazije Don Frane Bulić pod vodstvom s. Stele Mijić. Na natjecanju u Dubrovačkoj biskupiji ekipa učenika iz Turističke i ugostiteljske škole u Dubrovniku pod vodstvom s. Marte Škorić osvojila je treće mjesto.

S. Marija Matanović - nagrada. Sveučilište u Splitu svake godine nagrađuje uspješne studente novčanom nagradom, tj. stipendijom. Naša s. Marija, studentica pete godine Filozofsko-teološkog studija u Splitu, s ukupnim prosjekom 4,5 ostvarila je mogućnost za nagradu koju je primila 12. ožujka 2020. godine.

Proslava redovničkih jubileja bit će u provincijskom središtu na svetkovinu Srca Isusova, 19. lipnja 2020. godine, ako prestanu mjere zabrane okupljanja zbog opasnosti od koronavirusa. Iz sigurnosnih razloga otkazuje se hodočašće u Asiz planirano u lipnju ove godine. Sestre jubilatkinje će na vrijeme biti obaviještene hoće li se održati duhovna priprava u Zadru od 14. do 18. lipnja 2020. godine.

ZBIVANJA I OSVRTI

Zrnje duhovnosti

Zbivanja u Provinciji u proteklom razdoblju uglavnom su obilježili susreti duhovnoga predznaka. Zapise o obnovama koje su u provincijskom središtu, i izvan njega, animirale sestre i laikinje donosimo iz pera sudionika. Ponuđeni rukovet isječaka osobnih doživljaja neka bude osvrt na iskustvo ljudi s kojima nas sestre svojim apostolatom povezuju.

Tema susreta za nas učenike i učenice Nadbiskupijske klasične gimnazije Don Frane Bulić – Split, koji smo se odazvali pozivu s. Lidije Bernardice Matijević, bila je bioetika. Uz djelo *Vodič kroz bioetiku* obradili

smo nekoliko tema: pobačaj, prenatalno praćenje, medicinski potpomognuta oplodnja, preimplantacijska genetska dijagnostika, istraživanje zametka, završetak života, doniranje organa, rodna teorija. Okosnica razmišljanja bila je misao Ivana Pavla II.: *Bog je jedini Gospodar života od početka do svršetka: nitko i ni u kakvim okolnostima ne može sebi uzeti pravo izravno usmrtniti nevino ljudsko stvorenje.*

Susret je završio molitvom Večernje sa sestrama u samostanskoj kapelici. Nakon zanimljivog druženja i korisnog rada radujemo se idućem susretu.

Lucija Strizirep i Klara Mamić

Na duhovnoj obnovi kod sestara na Lovretu razmišljali smo kako obilježavati spomendan svetog Valentina na način drugačiji od uobičajenoga, a koji u tomu danu vidi dobro unovčenu ljubav.

Oslanjajući se na načela kršćanske geštalt pedagogije, krenuli smo na putovanje rijekom odnosa od primarne obitelji, preko vršnjačkih odnosa kako bismo iz nove perspektive o sebi pogledali u smjeru budućnosti i novih odnosa. Proces nije bio nimalo jednostavan, no bez pokoje suze ne možemo očistiti pogled kako bismo dobili odgovor na važna pitanja: Tko sam ja? Što ostaje kada učinim iskorak od svojih najbližih? Gdje mi je Izvor? Što nosim u odnos s drugim? Je li moj pogled dovoljno čist da mogu drugoga vidjeti u njegovoj jedinstvenosti? Mogu li oprostiti?

Puno toga smo otkrili i prepoznali jedni u drugima te se obogaćeni uputili na misu. Bogu smo predali sve naše odnose.

Iva Ivković Ivanišević, vjeroučiteljica

Za članovi zbora iz župe Sv. Ante na Poljudu, Sv. Frane na Obali te manji broj pjevača iz drugih župa u kojima su voditeljice zbora školske sestre franjevke organizirana je na Lovretu duhovna obnova koju je, nadahnuta Psalmom 51., živo vodila s. Stela Mijić.

Razmatranje Davidovog života, njegovih padova i podizanja, kajanja i priznavanja grijeha te iskrenog slavljenja Gospodina, svima nam može pomoći u izlaženju iz vrtloga grijeha u kojem se lako možemo izgubiti.

Korizmeno vrijeme, pogodno za promišljanje rečenice koja je i Davidu otvorila oči: *Ti si taj čovjek*, i nas je potaknulo na priznanje i okajavanje grijeha. Ispunjeni živom Božjom riječju, pjesmom smo vapili Gospodinu: *Čisto srce stvori mi, Bože!*

Susret smo završili moleći sa sestrama molitvu I. Večernje prve korizmene nedjelje.

Ana Mašina

Korizmenu duhovnu obnovu kod sestara u Sinju za 24 učenika, koliko nas se odazvalo iz OŠ Ivana Mažuranića Han i OŠ Fra Pavla Vučkovića Sinj, predvodile su s. Lidija Čotić i s. Tamara Bota na temu *Za čim žedaš?*

Ne sjećam se jesam li ranije čula pripovijest o susretu Isusa i Samaritanke, ali način na koji sam je tada doživjela zasigurno nikad do tada nisam. Poželjela sam doći na bunar i naći Isusa, zahvatiti vode s njegovog izvora, piti vodu koju samo On može dati. Razmjenom osobnih iskustava o prisutnosti Boga u vlastitom životu naučili smo kako je Isus uvijek među nama i da ga ne treba zaobilaziti zbog srama od vlastitih grijeha. Samo On daje vodu od koje se ne žeda, njegov izvor ne će presušiti.

Nakon zajedničke molitve, pjesme i druženja uputili smo se kući prepričavajući jedni drugima svoje dojmove s osmijehom na licu. Hvala sestrama što su nas obogatile.

Marina Tomašević

U Zmijavcima je na inicijativu s. Jasne Kasalo održana korizmena duhovna obnova, ne samo za članove zbora, nego za sve župljane koji su pozvani na međusobnu ljubav, zajedništvo i molitvu. Na njezin je poziv iz arbanaškog samostana u Zadru stigla s. Rita Maržić koja nas je sadržajnim

i zanimljivim promišljanjem nastojala uvesti u dublje poimanje Boga i Njegove neizmjerne ljubavi.

Misao vodilja duhovnog susreta bila je *Korizma, vrijeme da se vratiš doma*. Kako bi okupljeni lakše razumjeli motiv susreta,

s. Rita je koristila prispodobu o razmetnome sinu i prispodobu o susretu Isusa i Samarijanke na zdencu Jakovljevu u samarijskom gradu Siharu. Nastojala je potaknuti promišljanje o ljudskom poimanju Boga i o tome kako i na koji način čovjek stvara sliku o Bogu. Ukazala je na neprestanu ljudsku žeđ i žudnju za ovozemaljskim, materijalnim i tjelesnim potrebama. Iako se čovjek određenih stvari često puta zasitio i *napojio*, žeđ je i dalje ostala.

Čitavo vrijeme susreta izmjenjivale su se molitve, promišljanja, čitanje prigodnih tekstova iz Svetog pisma.

Duhovnu obnovu zaključili smo euharistijskim slavljem koje je predvodio zmijavački župnik fra Frano Laco nakon kojega je uslijedila zakuska u župskoj dvorani.

Josip Jonjić

Dodite i vidjet ćete

U organizaciji Sekcije za katehizaciju u našem samostanu u Zadru sredinom siječnja održan je susret katehistkinja, voditeljica liturgijskog pjevanja i sakristanka naše Provincije. Susret je predvodio fra Bojan Rizvan.

Meditirajući odlomak Ivanova evanđelja 1,35-39, i mi smo s učenicima Ivana Krstitelja otvorena srca pitale Gospodina: *Učitelju, gdje stanuješ?* Odgovorom: *Dodite i vidjet ćete*, Isus poziva iskreno zainteresirane da provedu dan u njegovu društvu. Kao Isusovi nasljedovatelji i mi smo svakodnevno pozvane oslušivati zov

koji nam upućuje kroz meditaciju njegove riječi. Ta nas Riječ čini radosnima u zajedništvu i plodnima u apostolatu.

Molitveni poslijepodnevni susret zaključile smo euharistijskim slavljem, zahvalne Bogu na novim poticajima koji nam trebaju i za kojima žeđamo. Zahvalne smo fra Bojanu na dijeljenju osobnog iskustva i tumačenju Božje riječi. Potaknuo nas je da se u svom redovničkom hodu družimo s Isusom i osluškujemo koji plan ima za naše osobno i zajedničko djelovanje.

s. Anđela Crnjac

Oko, to čudo od organa

Povodom Dana bolesnika koji se obilježava na spomendan Gospe Lurdske, Sekcija za medicinsku i socijalnu skrb upriličila je na Lovretu 8. veljače susret sestara, i to ne samo medicinske i socijalne struke. Nazočile su također sestre drugih redovničkih zajednica grada Splita, što uvijek ponovno raduje nas i njih.

Predavanje je održala dr. doc. Ivna Pleština - Borjan, pročelnica s Klinike za očne bolesti, stražnjeg segmenta oka o temi *Oko, to čudo od organa: najčešće očne bolesti u kasnijoj životnoj dobi*. Na jedan, docentici svojstven, zanimljiv, stručan, a opet svim slušateljicama razumljiv način, govorila je o tri najčešća problema očiju u kasnijoj životnoj dobi: Cataracta (mrena oka), uzroci, simptomi i liječenje; Glaukom (povišeni očni tlak), uzroci, simptomi i liječenje; Degeneracija makule (žuta pjega), uzroci, simptomi i liječenje. Osvrnula se i na bolesti i ozdravljenja oka u Starom i Novom zavjetu, te na uvjerljiv način pravila usporedbe kako vidi i što može i čini Bog, a što ne vidimo i ne možemo mi.

Zahvaljujem docentici i svima koji čine da naše oči više sjaje, a srce bolje vidi te pomažu onima kojima je to potrebno.

s. Rahela Tojčić

Obred pepeljanja

Korizma je vrijeme koje prethodi i oraspoložuje za slavlje Vazma. To doba, osobito uspomenom ili pripravom na krštenje te pokorom, vjernike koji gorljivije slušaju Božju riječ i odaju se molitvi, pripravlja na svetkovanje vazmenog otajstva (SC 109).

U duhu navedenog teksta na Čistu srijedu, Pepelnicu u DV Jordanovac u samostanskoj kapeli u poslijepodnevnom satima upriličen je obred pepeljanja za djecu, roditelje i djelatnike. Unatoč zimskim vremenskim uvjetima roditelji su se odazvali našem pozivu i obredu pepeljanja te pristupili sa svojom djecom. U tom pristupanju obrednom činu ogledala se slika kršćanske obitelji i obiteljskog zajedništva. Prigodnu riječ i obred predvodio je fra Mirko Mišković, đakon franjevac trećoredaca sa Ksavera, koji se dobro pripremio te je sve prisutne, prema njihovu svjedočanstvu, oduševio biranim riječima, naglasivši važnost i značenje korizme. Zajedničko pjevanje, uglavnom duhovnih šansona, odjekivalo je

kapelom. Opet se potvrdilo da djeca rado pjevaju pjesme posvećene Isusu, ponekad i glasnije od onoga što notni zapis predviđa ali to roditelji posebno vole i tada se djeci rado pridruže.

Odgojitelji su djecu prethodno pripremili za ovaj pokornički čin razgovorom o maslinovoj grančici koja se spali te kao pepeo postaje simbol pokore kojom je bitno obilježeno korizmeno vrijeme, vrijeme pripreme za svetkovinu Uskrsa. U želji da nam vrijeme korizme bude plodonosno, ponijeli smo u srcu promišljanje o Božjoj velikodušnosti i milosrdnosti prema onima koji mu se obraćaju iskrena i ponizna srca.

s. Sanja Stojić

Vrhovna predstojnica u kanonskom pohodu svojoj Provinciji

Vrhovna predstojnica Družbe s. Klara Šimunović započela je kanonski pohod Provinciji Presvetog Srca Isusova.

U ponedjeljak 24. veljače 2020. u večernjim satima stigla je iz Rima u provincijsko središte u Splitu. Jutarnjim svečanim euharistijskim slavljem u utorak i pozdravom provincijske predstojnice s. Andree Nazlić obilježen je početak pohoda.

Već istoga dana započela je *posao* počevši s juga – iz Dubrovnika. U drevnom samostanu Od Sigurate, u kojem su Školske sestre franjevke od 1952. godine *čuvarice* crkve Preobraženja Gospodinova (iz 13. st.) i samostana koji su naslijedile od dumana „Sigurata“, razgovarala je osobno sa svakom sestrom, trenutno njih šest, i održala zajednički susret.

Na čistu srijedu vrhovnu je predstojnicu primio biskup dubrovački mons. Mate Uzinić. Zajedno s kućnom predstojnicom samostana Od Sigurate s. Marislavom Samardžić i s. Marijom Petrom Vučemilo koja je bila u pratnji, mons. Uzinić ih je proveo kroz stalni izložbeni postav Biskupove palače otvoren za javnost. U biskupskom domu nastavljen je osobni razgovor vrhovne predstojnice i biskupa o prisutnosti i djelovanju školskih sestara franjevaka na području Dubrovačke biskupije – u Dubrovniku i Trpnju. S. Klara je posjetila i sestre Mostarske provincije djelatne u Dubrovniku.

Na odlasku iz Dubrovnika pomolila se kod groba na Dančama, gdje počivaju zemni ostatci dumana Od Sigurate i dviju sestara naše Provincije. U samostanu sestara Franjevki od Bezgrješnog začeća pozdravila je kratko vrhovnu predstojnicu s. Dariju Jovanović.

U četvrtak i petak, u sestrinskom ozračju i franjevačkoj jednostavnosti, pohodila je sestre u Imotskom. U Franjevačkom samostanu s. Klaru je primio gvardijan fra Kristijan Stipanovać. Razgovarali su o djelovanju sestara u župi i bratsko-sestrinskoj franjevačkoj suradnji.

Tema vodilja kanonskog pohoda vrhovne predstojnice nadahnuta je retkom iz Ivanova evanđelja *Da svi budu jedno ... te svijet uzvjeruje* (17,21) i Konstitucijama *Da bi apostolat*

bio plodan potreban je ... čvrst osjećaj pripadnosti zajednici, ukorijenjenost u sestrinskoj ljubavi, hrabrost posluha i mudra suradnja sa svima (Čl. 51).

Prema rasporedu pohoda Vrhovna predstojnica ostaje u Splitskoj provinciji do 17. travnja. U tom vremenu pohodit će sve zajednice sestara u Hrvatskoj, a na jesen zajednice u DR Kongu. Sestre u Njemačkoj pohodit će 2021. godine.

s. M. Petra Vučemilo

Mala škola molitve

Na početku korizmenog puta, još s tragom pepela na čelu, iskusili smo prvi korizmeni blagoslov ugostivši od petka do Prve korizmene nedjelje u našem samostanu u Arbanasima dvadesetak djevojaka, štíćenica Ženskog đaćkog doma u Splitu zajedno s njihovim odgojiteljicama i ravnateljicom. Želeći ovim mladim djevojkama osigurati siguran hod i pružiti čvrst oslonac na strmim životnim stazama kao temu našeg trodnevnog duhovnog susreta uzele smo molitvu. Susret su animirale s. Danijela Kovačević, s. Mirjana Puljiz i s. Marina Fuštar. Darovano vrijeme nastojale smo što više ispuniti pa smo uz kratke uvode, nagovore i pojašnjenja, stavljale svoj duh u Prisutnost, stremeći Mu riječima, umom i srcem. Različitim vrstama molitve nastojale smo poravnati putove i utabati staze Gospodinu kako bi osigurale njegov svakodnevni pohod našim srcima. Osim osobnog poniranja djevojke su sudjelovale i na zajedničkoj molitvi časova sa sestrama zajednice, učinivši da molitva još življe odjekne našom kapelicom.

Osobito dojmljiv bio je naš subotnji izlet u Posedarje gdje smo se u ambijentu bliskom onom izvornom, mogli duboko suživjeti s Kristovom mukom i ponovno posvijestiti sebi

smisao svojih malih i velikih životnih križeva. Molitva križnog puta bila je dobar uvod u ispit savjesti a zatim u pokorničko i euharistijsko slavlje. Rasterećenih srca djevojke su u večernjim satima mogle uživati u rekreaciji i međusobnom druženju. Ovaj susret bogat međusobnom povezanošću i povezanošću s Onim koji nas ujedinjuje, završile smo nedjeljnim euharistijskim slavljem u zajedništvu sa župljanima. Na rastanku su se, uz izraze zahvalnosti za ovaj dar zajedništva i međusobnog obogaćivanja, mogle čuti i iskrene obostrane želje za ponovnim susretom. Nadamo se, doista, da će Gospodin opet ispreplesti naše puteve, neočekivano i čudesno, kako on to i inače čini svojima. Neka mu je slava uvijek!

s. Marina Fuštar

Hajdete i vi u osamu

Hajdete i vi u osamu (Mk 6,31) - veli Isus učenicima nakon što su se vratili s propovijedanja, a prije čudesnog umnažanja hrane. Kao da želi da oni između stola riječi i stola kruha dodatno počivaju u njegovu duhu.

Hajdete ili *ostanite doma* - poziva nas Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske priopćenjem od 19. ožujka uslijed pandemijske stvarnosti s kojom smo veoma dobro upoznate jer je svojom izvanrednošću izmijenila naš svagdan.

Oba pozivaju u izolaciju.

Prvi vodi u transcendentnu sferu, drugi isključuje iz socijalne.

Oba daju neku korist.

Prvi duhovno-duševnu, drugi tjelesno-zdravstvenu.

Oba žele dobro.

Prvi dozrijevanje vjere i poniranje u Riječ, drugi (o)čuvanje sebe i bližnjih, primarno starijih i slabijih.

Oba se obraćaju s nekim ciljem.

Drugi smjera zdravlju i ostajanju na životu. U svijetu. Isusov poziv smjera pretvorbi, preobrazbi učenika u sol zemlje i svjetlo svijeta ili zrna koje donosi obilat rod, pa i pod cijenu života.

Prvi proniče dublje: zahvaćajući i s onu stranu života, ne odbacujući pritom ni ovu. Bog ozbiljno računa s našim tijelom, ne samo proslavljenim nego i ovozemaljskim jer u njemu nam Ga je na zemlji, u prostoru i vremenu utjeloviti.

U mjeri vremena koja nam je povjerena i s kojom nam je upravljati poput mudrih djevica, kao vjerni i razumni upravitelji, ili kao oni koji bdiju jer ne znaju ni dana ni časa, nadamo se i priželjkujemo da Isusov poziv u nama donese dobre plodove. Kao što se njegovi učenici iz osame, iz *počivanja* vraćaju probuđeni za bližnje te im daju jesti, možda se istom buđenju i od nas nada. Možda nam daje priliku da se na jedan sasvim drugačiji i duhovniji način više hranimo njegovom riječju i tijelom kako bi nam po izlasku iz ove izvanredne izolacije, koja će proći, iz preobilja duše i srca usta (redovito) govorila.

Kako živjeti po povratku iz karantene (i u njoj)? Ostajući ista ili bolja? Ne znam. Ali drugi će prepoznati ako izvanredne mjere izvanredna molitva ne prati. O, kako bi bilo dobro živjeti blizinu Gospodnju i po povratku iz dubine sjedinjenja, kad se uroni u plićak svagdana! U njega već sada, barem u odluci, utiskujem kapljicu neprolaznosti.

Kako bi bilo dobro sačuvati živim, kao u alabastornoj posudi, ovo dragocjeno iskustvo koje će mi dostajati u danima suše, da po njima prospem miomirise tvoje blizine, Bože.

Blizinu Božju, osamu zajednice i blizinu sestara, na zgodan i manje zgodan način, naša zajednica u Sinju živi posebno i drugačije. Imamo zbilja izvanredne duhovne vježbe. Unatoč izolacije umnožile smo vrijeme zajedništva i rekreacije uz obroke. Nema žurbe. Intenzivirale smo molitvene časove a svetu misu pratimo preko Katoličkog radija: u kapelici, zajedno. Krist je naš svećenik, kojemu je upornošću zalaganja valjalo vrata samostana iznutra otvoriti i ugostiti ga kako bismo se njime u svetim prilikama mogle hraniti. Sve je izvanredno: i vrijeme, i mjere, i molitva, i euharistija...

Čitavo društvo pogodilo je stanje pandemije, a k tomu na zagrebačkom području dogodio se i potres. Organizacija duhovnoga i prilagodba zajedničkoga života u novonastalim (ne)prilikama ukazat će nam

kakva nam je statika Provincije, koliko smo čvrsto Božja građevina, duhovni dom, međusobno sestre. Uostalom, i Učitelj je poslao svoje u osamu kako bi osnaženi njime pošli ususret drugomu. Kao ono kad su se učenici u strahu sklonili i zatvorili vrata i mi moramo brinuti za sebe i svoje bližnje, ali dozvolimo mu da nas pohodi jer je upravo u takvoj situaciji svojima došao kao Uskrsli, da ih umiri i obraduje (usp. Iv 20,19ss). Dopustimo da i nama čini isto. Nemojmo otkloniti Isusa iz svoje sredine. Možda nas pohodi u potrebi gladnoga, u bolesnome, čovjeku bez krova nad glavom, susjedu bez ogrjeva, bez... Nije li se s takvima i poistovjetio? (usp. Mt 25,45)

Umjesto zaključka, kojega otklanja bujica misli, mogu ustvrditi da je ova izolacija neobična škola: poučava mnogočemu i propituje štošta, a odlazak u osamu i ostanak doma otvaraju novu perspektivu, i s ovu i s onu stranu zbilje.

s. Natanaela Radinović

JEKA IZ AFRIKE

Seminar za juniorke

Za nas sestre s privremenim zavjetima organiziran je seminar u duhovnom centru Amani u Bukavuu od 1. do 3. ožujka o temi *Osjećaj osobnog identiteta i pripadnosti zajednici s vlastitom karizmom*.

Voditelj seminara bio je o. Wenceslas Kiaka, DI, koji nam je nastojao pomoći u produblivanju shvaćanja osobnog identiteta i osjećaja pripadnosti zajednici. Osvijestio je da se identitet osobe može definirati kao sveukupnost karakteristika koje određuju pojedinu osobu i utječu na to kako je kao takovu doživljavaju drugi. Govoreći o karizmi kao identitetu pojedine Družbe, istaknuo je da je ona besplatni, milosni dar kojim je Bog obdario utemeljitelje a oni ga stavili u praksu služenja drugima, te predstavio tri dimenzije karizme: mističnu, asketsku i apostolsku.

Mistična dimenzija karizme temelji se na susretu s Kristom. Shvatile smo da je naša karizma prvenstveno živjeti evanđelje iz ljubavi prema Bogu u potpunom zajedništvu s Njime i u zajedništvu sa sestrama. Asketska dimenzija odnosi se na sredstva koja su nam stavljena na raspolaganje za ono što smo pozvane *biti i živjeti* napajajući se na Evanđelju - prema životu naše Utemeljiteljice. Apostolska stvarnost karizme odjelotvoruje se putem suosjećanja i milosrđa i neraskidivo je vezana za život u zajednici kao povlaštenom, svetom mjestu gdje Bog prebiva u svakoj sestri.

O. Wenceslas Kiaka govorio nam je i o znakovima koji ukazuju na osjećaj pripadnosti zajednici: pripadnost Kristu, ulaganje sebe u zajednicu, ulaganje zajednice u svaku sestru, življenje karizme zajednice, njegovanje osjećaja pripadnosti obitelji kao jedinstvenom tijelu, suživljenost s poslanjem zajednice. Važno je posvješćivati pripadnost Družbi, Provinciji, zajednici u kojoj živimo i koja ima svoje poslanje. Uz navedeno pripadnost se produbljuje prihvatanjem svake sestre u njezinoj različitosti, izgrađivanjem jedinstva kroz pozorno slušanje svake pojedine u iskrenoj ljubavi.

Zahvaljujemo zajednici što nam je omogućila seminar. Puno nas je obogatio i nadamo se da će doprinijeti našem cjelovitom rastu i sve većoj svijesti da smo Školske sestre franjevke Krista Kralja.

s. Gisèle Cirhuza

Sućutne sa žrtvama nasilja

Unija viših redovničkih poglavarica u Bukavuu, u sklopu trajnog odgoja za sestre s doživotnim zavjetima, organizirala je 7. i 8. ožujka 2020. seminar o aktualnoj temi *Seksualno zlostavljanje u Crkvi među Bogu posvećenim osobama*. Voditelj seminara bio je o. René Mihigo, asumpcionista.

Svjesne smo teške situacije u Crkvi s obzirom na saznanja o proširenosti seksualnog zlostavljanja a prema najnovijim izvještajima ono je nažalost prisutno i među redovničkim osobama, posebno u zemljama afričkog i latino-američkog kontinenta. Osobito nas potresaju vijesti vezane za našu zemlju DR Kongo.

O. René Mihigo nam je iz svog bogatog iskustva praćenja i rada s laicima, kao i redovničkim osobama koje pate od raznih duhovnih trauma, na jasan i konkretan način približio ovu delikatnu temu. Njegovo predavanje je bilo usmjereno prema: razumjeti - pristupiti - liječiti, sve u svjetlu prevencije. Kao svećenik angažiran u pastoralu, seksualno zlostavljanje nije promatrao pod moralnim vidom niti u kontekstu crkvenog ili civilnog zakonodavstva, već u psihosocijalnom aspektu ranjenosti osobe, traženja smisla i uporišta u ranjenom životu. Istaknuo je da su većina počinitelja zlodjela bliske osobe, članovi obitelji i osobe od povjerenja te je strategiju zlostavljača prikazao u četiri stupnja: stvaranje osjećaja povjerenja; iskazivanje tjelesnih gesta, naizgled bezazlenih i prijateljskih; čin zlostavljanja; uvjetovanje tišine kod ranjene osobe, nemogućnost objave dogođenoga i prijave počinitelja.

Izlaganje je iznjedrilo dva pitanja: Kako se odrasla osoba nije uspjela obraniti, ili barem, glasno zapomagati, pobjeći? i Zašto žrtva nasilja nije to nekomu rekla te zašto je dugo šutjela? Promišljajući o pojašnjenju predavača o strategiji zlostavljača, shvatile smo nemoć osobe da se obrani. S

druge strane, sagledavši psihološko stanje žrtve koje je obilježeno osjećajem mržnje i agresivnosti prema samoj sebi, osjećajem krivnje i srama, te straha od nepovjerenja drugih, razumjele smo zašto je žrtva dugo čuvala tajnu u sebi. Šokantna nam je bila činjenica da se to događa i u redovničkim zajednicama, i to upravo zbog zlorabe nadmoći na materijalnoj, socijalnoj i duhovnoj osnovi. Istina je da i raznovrsno kulturno shvaćanje seksualnosti u raznim plemenima, jednim dijelom, uvjetuje ovakvu praksu, kao i prenošenje s generacije na generaciju. Stariji, naime, iskorištavaju i uvode u začarani krug mlađe, jer među njima uvijek ima netko slabiji koji se iz raznih osobnih slabosti daje uvesti. Ostaje pitanje kako mlađu osobu istrgnuti iz takvog kruga kad je uvjerena u normalnost nečeg što je nenormalno i bolesno? Kako probuditi ušutkanu savjest i otupjeli osjećaj za grijeh?

Seminar nam nije dao odgovore na sva naša pitanja „zašto“ i „kako“, ali nam je uspio približiti patnju žrtve i važnost dubokog povjerenja u Božju ljubav, svake osobe u njezinoj životnoj situaciji. Samo Isus Krist koji je za nas patio na križu znađe dubinu patnje svakog čovjeka i jedino neizmjereno povjerenje u Njega i njegovu milosrdnu ljubav može izliječiti ranjenoga, pomoći mu da *stane* na noge i nastavi koračati dalje. Ostaje nam molitvom pratiti i krijepti ranjene i obeshrabljene.

s. Samuela Šimunović

Sastanak Unije redovničkih poglavarica

U današnjoj općoj nervozici i panici, putovati je avantura. Već dugo nismo bili tako isprepadani, ludo isprepadani. Svako vrijeme ima svoje probleme. Neka nam Gospodin pomogne znati kako se ponašati, davati autentična svjedočanstva, ispravno djelovati u pravo vrijeme.

Od 12. do 15. ožujka održao se godišnji sastanak članica Unije redovničkih poglavarica iz šest biskupija u Gomi, na jezeru u Sjevernom Kivu u DR Kongu. Naša crkvena pokrajina broji šest biskupija: Bukavu, Butembo-Beni, Kasongo, Uvira, Kindu i Goma u kojima djeluje 50 redovničkih ženskih zajednica raznih boja kože i kulture. Svaka se zajednica i svi njezini članovi na svoj način bore kako naviještati evanđelje u suvremenoj kulturi.

Sastale smo se u kući zvanoj *Emmaus* i razmišljale o temi *Globalizacija i kako ostvariti odgovornu službu u takvom svijetu*. Sastanak je otvorio novi biskup Gome mons. Willy Ngumbi, a zatvorio biskup u miru mons. Faustin Ngabu.

Prvi dan susreta svećenik, stručnjak crkvenog prava, detaljno nam je oslikao život u svijetu obilježenom globalizacijom, dok je tema izlaganja drugoga dana, iz perspektive redovnice, bilo odgovorno služenje.

Budući da se radilo o jednogodišnjem susretu, bila je to prilika za poslušati brojna godišnja izvješća o održanim sastancima, predviđanjima, problemima. Doznale smo da je bilo sestara koje nisu mogle doći na sastanak zbog nesigurnosti, kao i onih koje nisu mogle doći zbog lošeg ili pak nepostojećeg puta. Primjerice, jedna je redovnica sa slomljenom nogom ostala na putu prema gradu Bukavu. Iz izvješća smo doznale da ima sestara u čijim se zajednicama ne slavi euharistija zbog nedostatka hostija i vina. No, one ne žele napustiti narod, nego i dalje ostaju jer znaju da je župa izgubila više svećenika. Jednomu od župnika župljani su saopćili da će onog dana kad svećenici napuste župu i oni otići iz mjesta.

Nakon takvih izlaganja, suze su one koje prate riječi onih koji ih izgovaraju izvješćujući o takvim situacijama. Sestra koja je svjedočila, žena vjere, ostala je do kraja. U ime svih posvećenih osoba iz svoje biskupije Butembo-Beni ponavljala je da oni žele ostati uz svoj narod, uvjereni da Bog sve vidi i zna. On je gospodar svega te će na kraju svega podvući crtu i pokazati da doista vodi ovu lađu. Ovakvo svjedočanstvo nije ostalo nepopraćeno suzama.

Na kraju, kako bismo oživotvorile svoje suosjećanje, odjelotvorile suze, dale smo prilog koliko je tko mogao za pomoć našoj braći i sestrama u vjeri. Jer, ako žele nastaviti živjeti na području svoje župne zajednice onda njihov ostanak podrazumijeva potrebitu hranu i ostalo potrebno za opstanak, za preživljavanje. Divile smo se onima koje su, unatoč teškim životnim prilikama, spremne nastaviti živjeti u napetosti i neizvjesnosti. Molile smo, molimo za njih, za mir, željen i tako dalek.

s. Mirabilis Višić

USKRSNE ČESTITKE

Josip Botteri Dini, samostanska kapela, Zadar

Tvoje lice, Gospodine, ja tražim

*Nije li gorjelo srce u nama
dok nam je putem govorio,
dok nam je otkrivao Pisma? (Lk 24,32)*

Ispunio nas uskrsli Gospodin duhom prepoznavanja uskrsne radosti. Dao nam uživati plodove srca koje gori od slušanja i čežnje za porukom Njegove riječi.

Sretan Uskrs!

Vaše sestre iz Frankfurta

* * *

*Zašto tražite živoga među mrtvima?
On nije ovdje! Uskrsnuo je! (Lk 24,6)*

Kristov prazan grob jača vjeru i budi nadu u Božju ljubav.

Svim sestrama sretan i blagoslovljen Uskrs žele i čestitaju

sestre s Dobroga, Split

* * *

Gospodine Isuse Kriste, polaganjem u grob postao si pšenično zrno koje umire i donosi plod – kruh života koji nam se daruje. Grob je prazan jer te Otac nije ostavio u podzemlju. Uskrsnuo si a nas učini svjedocima svoga uskrsnuća, aleluja!

Sretan Uskrs želimo svim sestrama

vaše sestre iz Knina

* * *

Vazmeno slavlje je temeljni kršćanski blagdan, jer se u njemu očituje pobjeda grijeha nad smrću, dobra nad zlom, svjetla nad tamom. Isusovo uskrsnuće nas potiče da trpeći poput njega, svatko sa svojim križem hodeći prema svojoj Kalvariji, ne sustanemo na tom putu. Po Isusovom primjeru nakon pada treba ustati, jer dolazi Uskrs. Uskrs kojeg slavimo ovdje na zemlji samo je anticipacija Uskrsa u vječnosti.

S tom sviješću, da nas nakon ovozemaljskih muka čeka i uskrsnuće, radujmo se ovom Uskrsu, živimo ga onako kako bismo ga živjeli da smo u onostranosti.

S ovim željama neka vam uistinu bude radostan Uskrs!

Vaše sestre s Lovreta

* * *

Krist je uskrsnuo!

Drage sestre, u ovom teškom razdoblju za našu Domovinu i čitav svijet naviještajmo Kristovo uskrsnuće svojim životom. Svjedočimo: Uskrsnuo je! Njegovo će svjetlo pobijediti tminu koja se nadvila nad nas.

Plaćimo, sestre, s onima koji plaču. Kročimo uz one koji su tužni i u opasnosti da izgube nadu. Pripovijedajmo o svojem iskustvu vjere onima koji tragaju za smislom i srećom.

Neka nam otajstvo Uskrsa osnaži nadu i ispunjava nas mirom.

Vaše sestre iz Imotskog

* * *

U ovo vrijeme milosti, potresa i epidemije utješno doživljavamo riječi Psalma 46:

*Stoga, ne bojmo se kad se ljulja zemlja,
kad se bregovi ruše u srca mora.
Nek' buče i bjesne valovi morski,
nek' bregovi dršću od žestine njihove:
S nama je Gospodin nad Vojskama,
naša je utvrda Bog Jakovljevi!*

Uskrslom Gospodinu povjeravamo naš *bolesni planet*, moleći ga da otkotrlja grobni kamen, oslobodi teškoga bremena koje nas pritišće i iz tame nas izvede u svoje divno svjetlo.

Duh Sveti neka nas ispuni da budemo vjerodostojni svjedoci Njegova Uskrsnuća, ispunjeni pozadanjem u vječni život kojega ni smrt ne može razoriti.

Sestrama i čitateljima naših *Odjeka* sretan Uskrs

žele sestre s Jordanovca

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe

S. M. Snježana Saraf, živjela 67 godina, u Družbi 50 godina
preminula 23. prosinca 2019., Nova Bila

S. M. Beata Mandić, živjela 77 godina, u Družbi 58 godina
preminula 27. siječnja 2020., Kloštar Ivanić

S. M. Amalija Kuri, živjela 65 godina, u Družbi 45 godina
preminula 2. veljače 2020., Brezje

S. M. Savija Lesjak, živjela 94 godine, u Družbi 63 godine
preminula 8. veljače 2020., Brezje

S. M. Roza Potočnik, živjela 84 godine, u Družbi 62 godine
preminula 19. veljače 2020., Frascati, Italija

S. M. Lucía Yunis, živjela 83 godine, u Družbi 64 godine
preminula 20. ožujka 2020., Buenos Aires, Argentina

S. M. Hijacinta Čuljak, živjela 97 godina, u Družbi 76 godina
preminula 1. travnja 2020., Međugorje

Rodbina sestara

Marija Klapež, majka s. Silvane, preminula 16. prosinca 2019.

Jakov Barun, brat s. Branke, preminuo 29. ožujka 2020.

Zahvala

Osamdeset i sedam godina očima vječnosti je malo, no ipak dovoljno da bi se izdržalo pod teretom života kojeg svatko na svoj način nosi. Sasvim iscrpljena radom, godinama, bolešću, moja je majka 16. prosinca 2019., okružena pažnjom i ljubavlju svojih najbližih, djece i unučadi, blago preminula u Gospodinu. Vjerujem da ju je Otac dočekao s blagoslovom kojim ju je i na zemlji pratio. Ovdje ju je blagoslovio

brojnim potomstvom (12 djece), na nebesima neka je primi u zajedništvo svetih.

S dubokim poštovanjem, u ime svoje brojne obitelji, zahvaljujem vama, drage sestre, svima koji ste ispratili moju majku na posljednji zemaljski počinak. Hvala i svima onima koji su nam na bilo koji način - telefonski, brzojavno ili poštom - zbog gubitka naše drage majke izrazili sućut. Sv. misa i molitve koje prikazujemo za njezinu plemenitu dušu neka budu zalog naše nade i vjere, neka budu izraz zahvalnosti da je s nama živjela.

Svim sestrama želim sretan Uskrs!

s. Silvana Klapež

PRILOZI

Poruka pape Franje za 57. svjetski dan molitve za zvanja

Nedjelja Dobrog Pastira, 3. svibnja 2020.

Draga braćo i sestre!

Dana 4. kolovoza prošle godine, na 160. obljetnicu smrti Arškog župnika, odlučio sam uputiti Pismo svećenicima koji svakodnevno posvećuju svoj život služenju Božjem narodu kao odgovor na Gospodinov poziv.

Tom prilikom odabrao sam četiri ključne riječi – *bol*, *zahvalnost*, *hrabrost* i *hvala* – kako bih zahvalio svećenicima i podupro ih u njihovoj službi. Vjerujem da se danas, na ovaj 57. Svjetski dan molitve za zvanja, te riječi mogu ponovno dozvati u svijest i uputiti čitavom Božjem narodu na temelju evanđeoskog odlomka koji nam govori o jedinstvenom iskustvu koje su doživjeli Isus i Petar tijekom olujne noći na Tiberijadskom jezeru (usp. *Mt* 14, 22-33).

Nakon umnažanja kruhova, koje je zadivilo mnoštvo, Isus je naredio svojim učenicima da uđu u lađu i prijeđu na drugu obalu, dok se on oprosti s narodom. Slika tog prelaska jezera na stanoviti način evocira naše ovozemaljsko putovanje. Lađa našega života, naime, polagano plovi, uvijek nemirna jer traži sigurno pristanište, spremna suočiti se s opasnostima i mogućnostima na moru, ali i željna da je kormilar konačno usmjeri kamo treba ići. Kadikad joj se, međutim, može dogoditi da zaluta, da dopusti da je zaslijepe opsjene umjesto da prati sjajni svjetionik koji je navodi prema sigurnoj luci ili pak da se njome poigravaju protivni vjetrovi teškoća, sumnji i strahova.

Isto se događa u srcu učenikâ koji, pozvani slijediti Učitelja iz Nazareta, moraju se odlučiti prijeći na drugu obalu hrabro se odlučujući napustiti vlastite sigurnosti i krenuti putom nasljedovanja Gospodina. Ta pustolovina nije laka: spušta se noć, puše protivni vjetar, lađu udaraju valovi, strah od neuspjeha i osjećaj da nisu dorasli tom pozivu prijeti da ih nadvlada.

U Evanđelju se, međutim, kaže da na tom izazovnom putovanju nismo sami. Gotovo poput svitanja zore u srcu noći, Gospodin hoda po nemirnim vodama i dolazi učenicima; poziva Petra da mu dođe ususret na valovima, spašava ga kad ga vidi da tone i na kraju ulazi u lađu i zapovijeda vjetru da se umiri.

Prva riječ zvanja je, dakle, *zahvalnost*. Ploviti u pravome smjeru nije zadaća povjerena isključivo našim snagama niti ovisi isključivo o rutama kojim odlučimo putovati. Ostvarenje nas samih i naših planova u životu nije matematički rezultat onoga što odlučimo u stanovitom izoliranom „ja“; naprotiv, to je prije svega odgovor na poziv koji nam dolazi odozgor. Gospodin je taj koji nam pokazuje obalu prema kojoj trebamo ići i koji nam, još prije toga, daje hrabrost da uđemo u lađu. On je taj koji, pozivajući nas, postaje također naš kormilar, On nas prati i pokazuje nam put, sprječava nas da se nasučemo na hridi neodlučnosti i čak nam omogućuje hodati po uzburkanim vodama.

Svako zvanje rođeno je iz tog pogleda punog ljubavi kojim nam je Gospodin došao u susret, možda čak u času kad su nam se o lađu razbijali olujni valovi. „Više no naš vlastiti izbor to je odgovor na Gospodinov besplatni poziv“ (*Pismo svećenicima*, 4. kolovoza 2019.). Uspjet ćemo ga otkriti i prigrliti kad otvorimo svoje srce zahvalnosti i osjetimo Božji prolazak u našem životu.

Kad učenici vide Isusa kako im prilazi koračajući po moru prvo misle da je to utvara i ispunjeni su strahom. Ali ih Isus odmah umiruje riječima koje bi nas trebale stalno pratiti u našem životu i na našem putu zvanja: *Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!* (Mt 14, 27). Upravo to je druga riječ koju vam želim izručiti: *hrabrost*.

Ono što nas često ometa na našem putu, u našem rastu, u našem izboru puta koji Gospodin obilježava pred nama jesu određene utvare koje se klate u našem srcu. Kada smo pozvani ostaviti našu sigurnu obalu i prigrliti neko životno stanje – kao što je brak, zaređeno svećeništvo, posvećeni život – prvu reakciju često predstavlja „utvara nevjerice“: nije moguće da je taj poziv za mene; je li doista riječ o pravome putu? Traži li to Gospodin upravo od mene?

Malo po malu u nama se sve više roje one misli, ona opravdanja i one računice zbog kojih gubimo zanos i odlučnost, koje nas zbunjuju i ostavljaju nas nepomičnima na obali s koje smo krenuli. Mislimo da se možda varamo, da nismo tome dorasli ili da smo jednostavno ugledali utvaru koju treba otjerati.

Gospodin zna da temeljni životni izbor – poput braka ili posebnog posvećenja njegovoj službi – traži *hrabrost*. Zna pitanja, sumnje i teškoće koje ljuljaju barku našega srca i zato nas umiruje: „Ne boj se, ja sam s tobom“. Vjera u njegovu prisutnost, da nam ide u susret i da nas prati, pa i kada je oluja na moru, oslobađa nas one acedije koju sam nazvao „sladunjavom žalosti“ (*Pismo svećenicima*, 4. kolovoza 2019.), to jest one nutarnje obeshrabrenosti koja nas koči i onemogućava nam osjetiti ljepotu našeg poziva.

U *Pismu svećenicima* govorio sam i o boli, ali ovdje bih želio taj izraz prevesti drugačije, kao *trud*. Svako zvanje sa sobom nosi i odgovornost. Gospodin nas poziva zato što nas želi osposobiti, kao Petra, „hodati po vodi“, to jest da svoj život uzmemo u svoje ruke i stavimo ga u službu evanđelja na konkretne i svakodnevne načine koje nam On pokazuje, a posebno u različitim oblicima laičkog, svećeničkog i posvećenog zvanja. Ali nalik smo Apostolu: imamo želju i zanos, ali u isti mah nas muče slabosti i strahovi.

Ako dopustimo da nas sasvim zaokupi misao o odgovornostima koje nas očekuju – bilo u bračnom životu, bilo u svećeničkoj službi – ili protivštinama koje će doći, brzo ćemo odvratiti pogled od Isusa i, poput Petra, naći ćemo se u opasnosti da potonemo. Naprotiv, usprkos našim krhkostima i siromaštvu, vjera nam omogućuje ići ususret Uskrsnom Gospodinu i pobijediti također oluje. Kad nam zbog umora ili straha prijete opasnost da potonemo, On nam pruža ruku i daje poletnost koja nam je potrebna kako bismo svoj poziv živjeli radosno i s oduševljenjem.

Kad Isus, na kraju, ulazi u lađu, vjetar prestaje i valovi se smiruju. To je prekrasna slika onoga što Gospodin izvodi u našem životu i u povijesnim previranjima. On zapovijeda protivnim vjetrovima da ušute i sile zla, straha i bezvoljnosti nemaju više moć nad nama.

U posebnom zvanju koje smo pozvani živjeti ti nas vjetrovi mogu iscrpsti. Tu mislim na one koji preuzimaju na sebe važne zadaće u građanskom društvu, na bračne parove koje rado nazivam „hrabrima“ i posebno na one koji prihvaćaju posvećeni život i svećeništvo. Poznat

mi je vaš trud, samoća koja katkada opterećuju srce, opasnost navike koja malo pomalo gasi žarki plamen poziva, breme nesigurnosti i neizvjesnosti našega doba, strah od budućnosti. Hrabro samo, ne bojte se! Isus je uz nas i ako ga priznamo jedinim Gospodarom našega života, On će ispružiti ruku, primiti nas i spasiti.

Dakle, i usred valova koje diže oluja, naš je život otvoren za *hvalu*. To je posljednja naša riječ što se tiče zvanja i želi biti također poziv da se njeguje unutarnji stav Blažene Djevice Marije: zahvalna što je Bog spustio svoj pogled na nju, predavši mu u vjeri svoje strahove i nemire, hrabro je prihvatila svoj poziv i od svog života učinila neprolaznu pjesmu hvale Gospodinu.

Predragi, posebno na ovaj dan, ali i u redovnom pastoralnom djelovanju naših zajednica, želim da Crkva nastavi promicati zvanja pomažući svakom pojedinom vjerniku da uzmo-gne u vlastitome srcu sa zahvalnošću otkriti poziv koji mu Bog upućuje, smoći hrabrosti reći „da“ Bogu, nadvladati sav napor vjerom u Krista i, na kraju, svoj život učiniti pjesmom hvale za Boga, za braću i sestre i za čitav svijet.

Neka nas Djevica Marija prati i zagovara.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 8. ožujka 2020.,
Druga nedjelja korizme

Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?

Oluja razotkriva našu ranjivost i iznosi na vidjelo one lažne i suvišne sigurnosti kojima smo gradili naše planove, naše projekte, naše navike i prioritete. Pokazuje nam kako smo pustili da se uspava i napustili ono što jača, podupire i daje snagu našem životu i našoj zajednici. Oluja je razotkrila sve nakane da se „spakira“ i zaboravi ono što je hranilo dušu naših naroda; sve one pokušaje da ih se umrtvi prividno „spasonosnim“ navikama koje nas ne mogu vratiti korijenima i prizvati sjećanja naših pređa, oduzimajući nam tako imunitet potreban za suočavanje s protivštinama.

S olujom se urušila obmana onih stereotipa kojima smo maskirali svoj „ego“ uvijek zaokupljeni vlastitom slikom; i na vidjelo je izašla, još jednom, ona (blagoslovljena) zajednička pripadnost kojoj ne možemo izmaći: pripadnost braći.

Gospodine, tvoja nas Riječ večeras pogađa i odnosi se na sve nas. U ovom našem svijetu, koji Ti ljubiš više no mi, grabili smo naprijed punom brzinom, osjećajući se snažno i sposobnima za sve. Vođeni pohlepom za profitom, pustili smo da nas stvari potpuno obuzmu i žurba omami. Nismo se zaustavili pred tvojim pozivima, nismo se probudili pred svjetskim ratovima i nepravdama, nismo slušali krik siromaha i našega teško bolesnog planeta. Nastavili smo nesmiljeno dalje misleći da ćemo uvijek ostati zdravi u jednom bolesnom svijetu. Sada, dok smo u moru kojim bjesne valovi, zazivamo tebe: „Probudi se Gospodine“.

Iz nagovora Pape Franje na Trgu sv. Petra u Vatikanu u petak 27. ožujka 2020.

Molitva i blagoslov s Presvetim na Trgu sv. Petra u Vatikanu

URBI ET ORBI

„Uvečer“ (Mk 4,35). Tako započinje Evanđelje koje smo čuli. Već tjednima se čini da se spustila večer. Gusta se tama nadvila nad naše trgove, ulice i gradove; zagospodarila je našim životima ispunivši sve zaglušujućom tišinom, pustoši i prazninom, koja paralizira sve na svom putu: to se može osjetiti u zraku, to se može osjetiti u gestama, pogledi to govore. Uplašeni smo i izgubljeni. Poput učenikâ iz Evanđelja iznenada nas je zahvatila neočekivana i žestoka oluja. Shvatili smo da se nalazimo na istoj lađi, svi krhki i dezorijentirani, ali istodobno važni i potrebni, svi pozvani veslati zajedno, svi potrebni utjehe drugoga. Na toj lađi... svi se nalazimo. Poput tih učenika, koji jednoglasno i u tjeskobi kažu: „ginemo“ (r. 38), tako smo i mi shvatili da ne možemo ići dalje svatko za sebe, već samo zajedno.

Lako se prepoznamo u ovome izvješću. Ono što je teško razumjeti jest Isusovo držanje. Dok su učenici, naravno, uznemireni i očajni, on je na krmi, dijelu lađe koja tone prva na dno. I što čini? Unatoč metežu, on mirno spava, pouzdan u Oca – to je jedini put u Evanđelju kada vidimo Isusa kako spava. Kad su ga zatim probudili, pošto je smirio vjetar i vodu, obraća se učenicima prijekornim tonom: „Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?“ (r. 40).

Pokušajmo razumjeti. U čemu se sastoji pomanjkanje vjere učenikâ, koje je u opreci s Isusovim povjerenjem? Oni nisu prestali vjerovati u Njega, naime, dozivaju ga. No pogledajmo kako ga dozivaju: „Učitelju! Zar ne mariš što ginemo?“ (r. 38). Zar ne mariš: misle da Isus ne mari za njih, da ga nije briga za njih. Među nama, u našim obiteljima, jedna od stvari koja nas najviše boli jest kad čujemo kako nam govore: „Zar te nije briga za mene?“. To je rečenica koja boli i stvara nemir u srcu. To je uzdrimalo i Isusa. Jer nikoga nije više briga za nas od njega. Naime, kad su ga zazvali on spašava svoje nepovjerljive učenike.

Oluja razotkriva našu ranjivost i iznosi na vidjelo one lažne i suvišne sigurnosti kojima smo gradili naše planove, naše projekte, naše navike i prioritete. Pokazuje nam kako smo pustili da se uspava i napustili ono što jača, podupire i daje snagu našem životu i našoj zajednici. Oluja je razotkrila sve nakane da se „spakira“ i zaboravi ono što je hranilo dušu naših narodâ; sve one pokušaje da ih se umrtvi prividno „spasonosnim“ navikama koje nas ne mogu vratiti korijenima i prizvati sjećanja naših pređa, oduzimajući nam tako imunitet potreban za suočavanje s protivštinama.

S olujom se urušila obmana onih stereotipa kojima smo maskirali svoj „ego“ uvijek zaokupljeni vlastitom slikom; i na vidjelo je izašla, još jednom, ona (blagoslovljena) zajednička pripadnost kojoj ne možemo izmaći: pripadnost braći.

„Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?“ Gospodine, tvoja nas Riječ večeras pogađa i odnosi se na sve nas. U ovom našem svijetu, koji Ti ljubiš više no mi, grabili smo naprijed punom brzinom, osjećajući se snažno i sposobnima za sve. Vođeni pohlepom za profitom, pustili smo da nas stvari potpuno obuzmu i žurba omami. Nismo se zaustavili pred tvojim pozivima, nismo se probudili pred svjetskim ratovima i nepravdama, nismo slušali krik siromaha i našega teško bolesnog planeta. Nastavili smo nesmiljeno dalje misleći da ćemo uvijek ostati zdravi u jednom bolesnom svijetu. Sada, dok smo u moru kojim bjesne valovi, zazivamo tebe: „Probudi se Gospodine!“

„Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?“ Gospodine, upućuješ nam poziv, poziv na vjeru koja se ne sastoji toliko u tome da vjerujemo da Ti postojiš, koliko u tome da dodemo k Tebi i uzdamo se u Te. U ovoj Korizmi odjekuje tvoj hitni poziv: „Obratite se“, „vratite se k meni svim srcem svojim“ (Jl 2,12). Pozivaš nas da ovo vrijeme kušnje shvatimo kao vrijeme izbora. To nije vrijeme tvojega suda, nego našega suda: vrijeme da se izabere što je važno a što prolazno, da se odvoji ono što je potrebno od onoga što nije. Vrijeme je da tijekom svojega života ponovno usmjerimo prema Tebi, Gospodine, i prema drugima. Možemo upraviti svoj pogled u mnoge uzorne suputnike koji su, u ozračju straha koje vlada, odgovorili tako da su dali vlastiti život. To je djelotvorna sila Duha izlivena i oblikovana u hrabre i velikodušne predanosti. To je život Duha koji je sposoban otkupiti, oplemeniti i pokazati kako su naši životi istkani i podržani od običnih – u pravilu zaboravljenih – ljudi koji se ne pojavljuju na naslovnica novina i časopisa ili na velikim podijima umjetničko-zabavnih priredbi, ali, bez sumnje, danas pišu presudne događaje naše povijesti: to su liječnici, medicinske sestre i medicinski tehničari, zaposlenici u veletrgovinama, čuvari, prijevoznici, pripadnici snaga reda, volonteri, svećenici, redovnici i mnogi, ali zaista mnogi drugi koji su shvatili da se nitko ne spašava sam. Suočeni s patnjom, gdje se mjeri istinska razvijenost naših naroda, otkrivamo i doživljavamo Isusovu Velikosvećeničku molitvu: „da svi budu jedno“ (Iv 17,21). Koliko je onih koji svakodnevno pokazuju strpljivost i ulijevaju nadu, pazeći da ne siju paniku, nego suodgovornost. Koliki očevi, majke, djedovi i bake, učitelji malim i svakodnevnim gestama pokazuju našoj djeci kako se suočiti i prevladati krizu prilagođavajući navike, dižući glavu gore i potičući na molitvu. Koliko je onih koji mole, stavljaju na raspolaganje i zalažu se za dobro svijetu. Molitva i tiho služenje: to su naša pobjednička oružja.

„Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?“ Početak vjere je svijest o tome da nam je potrebno spasenje. Nismo sami sebi dovoljni, sami tonemo: trebamo Gospodina kao drevni moreplovci zvijezde. Pozovimo Isusa u lađe našega života. Predajmo mu svoje strahove da ih On pobijedi. Poput učenika iskusit ćemo da s njim na lađi nećemo doživjeti brodolom. Jer to je snaga Boža: okrenuti na dobro sve što nam se događa, pa i loše stvari. On donosi spokoj u naše oluje, jer s Bogom život nikada ne umire.

Gospodin pred nas stavlja izazov i poziva da na njega odgovorimo. Usred naše oluje poziva nas da se probudimo i pokažemo djelatnu solidarnost i nadu koji mogu dati postojanost, podršku i smisao ovim satima kada se čini da se sve ruši i propada. Gospodin se budi da probudi i oživi našu uskrсну vjeru. Imamo sidro: u njegovu smo križu spašeni. Imamo kormilo: u njegovu smo križu otkupljeni. Imamo nadu: u njegovu smo križu izliječeni i zagrljeni da nas ništa i nitko ne odijeli od njegove otkupiteljske ljubavi. Usred izolacije u kojoj nam silno nedostaju drage osobe i susreti, u kojoj doživljavamo nedostatak mnogih stvari, još jednom slušamo navještaj koji nas spašava: on je uskrsnuo i živi uz nas. Gospodin nas sa svoga križa potiče da pronađemo život koji nas očekuje, da pogledamo prema onima koji nas traže, da osnažimo, prepoznamo i potaknemo milost koja prebiva u nama. Ne trnimo stijenj što tek tinja (usp. Iz 42,3), koji se nikada ne gasi, i pustimo mu da ponovno zapali nadu.

Prigriliti svoj križ znači smoći hrabrosti prigriliti sve protivštine sadašnjeg vremena, napuštajući na trenutak svoju tjeskobnu težnju prema svemoći i posjedovanjem kako bismo dali prostora kreativnosti koju samo Duh može pobuditi. To znači pronaći hrabrost da se otvore prostori u kojima će se svi moći osjetiti pozvanima i omogućiti nove oblike gostoljubivosti, bratstva i solidarnosti. U njegovu smo križu spašeni kako bismo prihvatili nadu i

omogućili da ona bude ta koja će jačati i podupirati sve moguće mjere i načine koji nam mogu pomoći da čuvamo sebe i druge. Prigrliti Gospodina kako bismo prigrlili nadu: eto snage vjere koja oslobađa od straha i daje nadu!

„Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?“ Draga braćo i sestre, s ovog mjesta, koje govori o Petrovoj stamenoj vjeri, želim vas večeras sve povjeriti Gospodinu, po zagovoru Majke Božje, koja je zdravlje svoga naroda, zvijezda u olujnome moru. Neka iz ovih kolonada koje grle Rim i svijet siđe na vas Božji blagoslov poput utješnog zagrljaja. Gospodine, blagoslovi svijet, daj zdravlje tijelima i utjehu srcima. Tražiš od nas da se ne plašimo, ali naša je vjera slaba i bojimo se. Ali Ti, Gospodine, ne ostavi nas na milost i nemilost oluji. Ponovi još jednom: „Ne bojte se“ (Mt 28,5). A mi, zajedno s Petrom, „svu svoju brigu povjeravamo Tebi jer Ti se brineš za nas“ (usp. 1 Pt 5,7).

27. ožujka 2020.

Priopćenje Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života

Pandemija koronavirusa COVID-19

Draga posvećena braćo i sestre,

Gospodin nas poziva da ovogodišnju korizmu iskusimo na vrlo osobit način, na način koji nitko nije mogao zamisliti ili naslutiti, a koji zahtijeva od svih nas da svakodnevno donosimo radikalne promjene u svom načinu življenja.

Obično se tijekom korizme organiziraju mnoge dobrotvorne i molitvene inicijative kako bismo se obnovljenim i pročišćenim duhom pripremili za Vazmene blagdane, dok u našim zajednicama trenuci slavljenja i okupljanja postaju sve češći. I ove smo godine pozvani živjeti s jakom vjerom, s jednakim intenzitetom kao i do sada, ali na sasvim drugačije načine.

Najučinkovitije svjedočanstvo koje u ovim trenucima možemo dati jest prije svega mirna i predana poslušnost onomu što od nas zahtijevaju predstavnici vlasti kako na državnoj tako i na crkvenoj razini; budimo poslušni u svemu onomu čime se želi zaštititi naše zdravlje, i kao pojedincima i kao zajednici.

Milosrđe i zahvalnost obvezuju nas da, pojedinačno i zajednički, pojačamo svoju neprestanu molitvu za sve one koji nam pomažu u prevladavanju ovih teških trenutaka. Za sve one

koji nude svoju dragocjenu pomoć u ovoj nesreći: predstavnici vlasti, zdravstveni djelatnici, volonteri civilne zaštite i oružanih snaga... trebamo moliti i prinositi žrtve! Nemojmo propustiti dragocjeni doprinos koji svatko od nas može dati kroz ustrajnu molitvu.

Pritom najprije mislimo na sve kontemplativne zajednice koje teže biti opipljiv znak stalne i pouzdane molitve za cijelo čovječanstvo. Također mislimo na mnoge starije sestre i braću koji svakodnevnom molitvom prate službu onih koji su aktivni u raznim oblicima djelatnog apostolata kako bi pružili ruku svakom bratu i sestri u potrebi. Ovih dana, s još većim zamahom, pojačajte svoj dragocjeni i nezamjenjivi molitveni apostolat, sa sigurnošću da Gospodin neće odgoditi svoj odgovor i da će svojim beskrajnim milosrđem otjerati ovaj teški bič.

Prikažimo Gospodinu veliku žrtvu nemogućnosti slavljenja svete mise i sudjelovanja u euharistijskom stolu, sjedinimo tu žrtvu sa svima onima koji inače, zbog malog broja svećenika, nemaju milost svakodnevno sudjelovati u svetoj misnoj žrtvi.

Tko god je u mogućnosti, neka ne propusti konkretne znakove ljubavi prema bližnjemu, uvijek u skladu s naputcima danim od strane državnih i Crkvenih autoriteta, i u potpunoj vjernosti karizmi redovničke zajednice. Kako smo činili u svim povijesnim razdobljima, pa i u nedavnoj prošlosti, dijelimo patnje, bojazni i strahove, ali sa čvrstim pouzdanjem da Gospodnji odgovor neće zakasniti i da ćemo uskoro moći zapjevati svečani *Te Deum* u zahvalnosti.

Sveti otac Franjo htio nas je upravo jučer, na svom hodočašću pred ikonu *Salus Populi Romani* i raspelo koji su spasili Rim od kuge, podsjetiti da su sredstva koja su nam dostupna u borbi protiv nesreća i katastrofa, u ovom vremenu visoko razvijene tehnologije, ista sredstva kakva su koristili i naši predšasnici. Molitva, žrtva, pokora, post i milosrđe: moćna oruđa kojima je iz Presvetog Srca Isusova moguće zadobiti milost potpunog ozdravljenja od kobne bolesti.

Drage sestre i braćo, uz pomoć modernih sredstava komunikacije imamo mogućnost sudjelovati u proslavama i događajima koji nas oblikuju, imamo mogućnost osjećati se manje sami i izolirani i moguće nam je učiniti da naš glas dopre do najudaljenijih zajednica. Budimo znak nade i povjerenja i dok ovih dana proživljavamo tjeskobu i bojazan. Budite uvjereni da, učinimo li sa svoje strane najbolje što možemo, možemo doprinijeti ljudskoj zajednici da izađe iz sadašnje tame.

Prihvatimo s oduševljenjem Papin poziv i povjerimo se s punim pouzdanjem dragoj Majci božanske ljubavi. Izgovarajmo Papinu molitvu svaki dan, ujutro i navečer. „Ti, po kojoj je došlo spasenje roda ljudskoga, znaš što nam je potrebno. Vjerujemo da ćeš, kao što si učinila u Kani Galilejskoj, povratiti nam radost nakon ovih trenutaka kušnje.“

Draga nebeska Majko, pomози nam da ove teške dane proživljavamo s nadom, s obnovljenim zajedništvom, s istinskim duhom poslušnosti onomu što se traži od nas, sa sigurnošću da će nakon ovog iskušenja nastupiti blaženi čas slavnog Uskrsnuća.

Sve vas pozdravljam s ljubavlju i velikim poštovanjem, u nadi da će svjetlo i ljubav koja dolazi od Gospodinova pashalnog otajstva prožeti cijeli vaš život.

Vatikan, 16. ožujka 2020.

Joao Braz de Aviz
Prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života
i družbe apostolskog života

Božja riječ – temelj posvećenog života

Poruka prigodom Dana posvećenog života 2020.

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu, drage sestre i draga braćo u Kristu!

Po želji pape Franje ove smo godine prvi put proslavili Nedjelju Božje riječi. U svome pismu *Aperuit illis* kojim je ustanovio ovo slavlje, papa kaže: „Posvetiti jednu nedjelju liturgijske godine Božjoj riječi može omogućiti Crkvi da iznova doživi kako uskrslu Gospodin otvara i za nas riznicu svoje riječi da uzmognemo biti u svijetu navjestitelji toga nepresušnog bogatstva“ (*Aperuit illis*, 2). Ovaj poziv osobito stoji pred Bogu posvećenim osobama. Pozvani da nasljeđuju Gospodina, oni su pozvani najprije hoditi zajedno s njime, osluškujući njegovu riječ, primajući ovo nepresušno bogatstvo, kako bi ga, životom prihvaćeno, mogli ponuditi i drugima. U temelju mnogih redovničkih zajednica i ostalih zajednica posvećena života nalazimo Božju riječ, počevši još od svetoga Antuna opata kojega je pokrenula evanđeoska riječ: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom“ (Mt 16,24). Iščitavanje Božje riječi potiče svaku zajednicu i svaku Bogu posvećenu osobu da se vrati izvoru svoga identiteta i svoje karizme.

1. U svome pismu papa dodaje: „Redovito čitanje Svetoga pisma i slavljenje Euharistije omogućuju nam da sebe promatramo kao dio jedne cjeline. Kao kršćani jedan smo narod koji putuje kroz povijest, snažen prisutnošću Gospodina u našoj sredini koji nam govori i hrani nas. Dan posvećen Bibliji ne želi biti ‘jednom na godinu’, nego jednom za čitavu godinu, jer nam je prijeko potrebno rasti u dobrom poznavanju i ljubavi prema Svetom pismu i Uskrslome koji ne prestaje lomiti riječ i kruh u zajednici vjernikâ. Zato nam je potrebno ući u prisni odnos sa Svetim pismom; u suprotnom naša će srca ostati hladna, a oči zatvorene, pogođeni, kakvi već jesmo, bezbrojnim oblicima sljepoće“ (*Aperuit illis*, 8). Bez Gospodina usred zajednice nemoguće je graditi duhovno zajedništvo utemeljeno na njegovu pozivu. Stoga smo svi pozvani na još prisniji odnos s njegovom riječi. Još je važnije produbiti takav odnos kad je srce obavijeno hladnoćom, kad u zajednici nedostaje komunikacije ili kad se zajednica suočava s poteškoćama koje proizlaze iz nedostatka duhovnih zvanja.
2. Papa Benedikt XVI. u apostolskoj pobudnici *Verbum Domini* naglasio je da je Božja riječ u temelju svake autentične kršćanske duhovnosti te je svima preporučio redovitu praksu molitvenoga čitanja Svetoga pisma (usp. *Verbum Domini*, 86), a osobito metodu *lectio divina* koja je „sposobna otvoriti vjerniku blago Riječi Božje, ali također stvoriti susret s Kristom, živom božanskom riječju“ (*Verbum Domini*, 87). Povratak redovitom molitvenom čitanju odlomaka Svetoga pisma može vratiti živost Kristove prisutnosti svakoj zajednici. Ukoliko takva praksa ne postoji, možda bi bilo dobro da pojedine zajednice skupe hrabrosti i nađu vremena za zajedničko čitanje Božje riječi. Na taj će način život zajednice moći proći kroz vrednovanje pomoću svetopisamskih tekstova te naći poticaje i smjerokaze za budućnost. Osim toga, u molitvenom dijelu takvoga božanskoga čitanja Svetoga pisma moći će se Bogu povjeriti sve potrebe zajednice, za što ponekad nema prilike u ostalim zajedničkim oblicima molitve. Svakom pojedincu ovakvi redoviti susreti s Božjom riječju u molitvenom ozračju, za što ne treba štedjeti vremena, mogu biti prilika da se ponovno susretne s onim Gospodinom koji ga je pozvao

te da tako obnovi svoju odluku i dade još snažniji zamah svome življenju redovničkih zavjeta ili svoje posvete. Papa stoga jasno kaže da je nasljedovanje čistog, siromašnog i poslušnog Krista „živa egzegeza Riječi Božje“ (*Verbum Domini*, 83).

3. Ako je Božja riječ u temelju posvećenog života, onda i u okolnostima u kojima se mnoge zajednice susreću s nedostatkom duhovnih zvanja Božja riječ treba biti put. Korjenito življenje evanđeoskih savjeta i evanđelja općenito u određenoj zajednici može snažno progovoriti svima oko nje, pa i privući nekoga da poželi na sličan način nasljedovati Gospodina. To će biti prilika da se ponudi Božja riječ, da se potakne na čitanje i oslušivanje, pa da svatko poput mladoga Samuela kaže: „Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša“ (1Sam 3,9). Kad je Marija na sličan način odgovorila: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1,38), za nju komunikacija s Božjom riječju nije završila, nego ju je cijeli život trebala pohranjivati i prebirati u svome srcu (usp. Lk 2,19.51). Stoga, učeći iz njezina primjera, valja poticati i sve odgajanike da neumorno nastave prebirati Božju riječ, tražeći u njoj poticaje, ohrabrenje i putokaz.

Želeći najprije svima vama, Bogu posvećenim osobama, da se neprestano napajate na riječima Svetoga pisma, želja nam je da vaš život bude živa egzegeza Božje riječi za sve ljude!

Od srca vam želimo blagoslovljen Dan posvećenog života!

Uoči Nedjelje Božje riječi, 25. siječnja 2020.

U ime Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenoga života
i družbe apostolskoga života, msgr. Zdenko Križić, predsjednik
U ime Hrvatske redovničke konferencije, s. Ana Marija Antolović, predsjednica

Odredbe biskupa Hrvatske biskupske konferencije u vezi sprječavanja širenja bolesti Covid-19

Svjesni sadašnjih zahtjevnih okolnosti, a kao dionici odgovornosti za zdravlje i život vjernika i drugih građana, te u skladu s najnovijim mjerama Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva zdravstva, mi, biskupi Hrvatske biskupske konferencije, donosimo privremene mjere koje stupaju na snagu u petak 20. ožujka 2020. i traju do drugačije odluke.

1. Da bi se izbjeglo širenje bolesti COVID-19 i očuvalo zdravlje stanovništva, sve se svete mise, slavlja sakramenata, sakramentalna, pučke pobožnosti, župna slavlja i drugi događaji i svi sastanci otkazuju do daljnjega, kako unutar zatvorenih prostora tako i na otvorenim prostorima.
2. Svećenici neka slave svetu misu bez sudjelovanja zajednice, a u skladu s odredbama Rimskoga misala upotrijebit će se oblik „Reda mise bez naroda“. Neka istodobno žarko ustraju u molitvi Časoslova i razmatranju, prinoseći prošnje za Božji narod i sav svijet.
3. Dijecezanski biskupi, sve do opoziva, vjernike u Hrvatskoj oslobađaju obveze sudjelovanja na nedjeljnoj i blagdanskoj svetoj misi. Neka vjernici ovu obvezu zamjene

molitvom, postom, dobrim djelima, čitanjem Božje riječi, molitvenim sudjelovanjem u prijenosu euharistijskoga i drugih slavlja, prenošenih putem radija, televizije i drugih elektroničkih sredstava. Neka se tijekom prijenosa euharistijskog slavlja posebno združe primanjem duhovne pričesti.

4. Potrebno je vjernicima, napose djeci, mladima i obiteljima posredstvom elektroničkih medija omogućiti pristup katehetskim i drugim duhovnim sadržajima. O tome, neka po odredbi dijecezanskih biskupa, skrbe katehetski uredi ili druga tijela i službe koje su na pomoć župnicima u njihovu pastoralnom djelovanju.
5. Neka crkve za vrijeme trajanja epidemije budu otvorene isključivo pod sljedećim uvjetima: a) crkve su otvorene samo za osobnu molitvu zdravih vjernika koji su bez simptoma akutne plućne bolesti; b) u crkvi istodobno smije biti prisutno najviše deset osoba pazeći pritom da razmak između osoba bude barem 2 metra; c) crkva otvorena za vjernike mora imati stalno otvorena vrata, uz mjere pojačane higijene i svakodnevnog čišćenja.
6. Slavlje sakramenta ispovijedi i bolesničkoga pomazanja ne može se slaviti do daljnjega, osim u smrtnoj pogibelji.
7. Slavlja kršćanskih sprovoda dopuštena su uz strogo pridržavanje zdravstvenih i sigurnosnih uputa mjerodavnih državnih institucija. Pokojnici će biti sprovedeni i pokopani u prisutnosti najbliže rodbine, a mise za pokojne bit će slavljene nakon ukidanja ovih mjera.
8. Bolnički kapelani i svećenici koji pastoralno skrbe u staračkim domovima i drugim sličnim ustanovama trebaju slijediti upute spomenutih ustanova za prevenciju infekcija.
9. Nad/biskupijski, župni i drugi crkveni uredi te crkveni arhivi ostaju zatvoreni do daljnjega. Vjernici se mogu obratiti navedenim ustanovama isključivo telefonom ili elektroničkom poštom.
10. Katolički vrtići, škole i druge odgojno-obrazovne i dobrotvorne ustanove dužne su slijediti upute Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske.
11. U crkvenim ustanovama u kojima živi više osoba, kao što su svećenički domovi, redovničke kuće, sjemeništa, neka se ograniče izlasci i kontakti s posjetiteljima izvana.

Svećenici i ostali pastoralni djelatnici neka objave ove upute u župnim časopisima, oglasnim pločama ili na web-stranicama.

Podsjećamo vjernike da nam je svima kršćanska dužnost posvjedočiti solidarnost i učiniti sve da bi se spriječilo širenje virusa. Pretvorimo ovu krizu u prigodu da, unatoč ovoj kušnji, u nadi budemo radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani (usp. Rim 12,12).

Neka molitva, post i djela ljubavi ostanu obilježje ovoga korizmenog vremena, a molitva za zdravlje i blagoslov našega naroda i drugih hrvatskih građana u ovom izazovnom vremenu neka bude ustrajna.

Moleći zagovor Blažene Djevice Marije, Zdravlja bolesnih, u Gospodinu vas pozdravljamo.

Zagreb, 19. ožujka 2020.

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije

Pismo vjernicima zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića

Draga braćo i sestre,

ove je godine, naša priprava za slavljenje otajstva Vazma u korizmenome vremenu, u vremenu molitve, posta i djela milosrđa, na poseban način *obilježena ozračjem suočenosti s bolešću Covid-19*. Nadziranje i suzbijanje te bolesti zahtijeva pridržavanje odredbi zdravstvenih djelatnika, mjerodavnih služba u društvu, uputa Hrvatske biskupske konferencije, te osobnu i zajedničku odgovornost koja se odnosi i na pojedinačne vjernike i na našu nadbiskupijsku zajednicu.

Uz one koji su izravno uključeni u zdravstvenu skrb i organizaciju društvenih služba, svatko od nas na svoj način može biti solidaran sudionik u pomaganju i u brizi za svoje bližnje, posebno u pomoći starijim i osamljenim osobama. To je ujedno i način da očitujemo svoje čovjekoljublje i domoljublje.

Ipak, kao vjernici pojedinačno i zajedno pozvani smo ponajprije – **moliti**. Molitva je neizostavna u našem vjerničkom životu. Ona ima posebnu učinkovitost i za nju gotovo da ne postoje ograničenja. Pomoću molitve mi smo dionici otajstva Božje prisutnosti, sigurni smo da nas naš nebeski Otac ne ostavlja prepuštene nevoljama, nego čuje naše prošnje i vapaje. Događaje i doživljaje, kao i njihova značenja, ponekad teško procjenjujemo, ali i dalje ostajemo čvrsti u vjeri da nas naš nebeski Otac ljubi i da vidi što nam je potrebno.

Zato **nastavimo moliti** za ljude zahvaćene bolešću, za liječnike i zdravstvene djelatnike. Molimo posebno za obitelji, za članove koji su odvojeni i udaljeni, kao i za one koji su – u posebnim okolnostima – na drukčiji način zajedno: da ponovno otkriju vrijednost najbližih; nove oblike očitovanja ljubavi i poštovanja, strpljenja i rasta u dobru.

Hrvatski su se vjernici tijekom povijesti pred prijetnjama uvijek okupljali u molitvi Blaženoj Djevici Mariji i svojim svetim zaštitnicima. I danas na svetkovinu svetoga Josipa, Zaručnika Blažene Djevice Marije i svetoga zaštitnika naše Crkve i domovine Hrvatske, osjećam se potaknutim da vas, dragi vjernici, pozovem **na intenzivniju molitvu u ovo posebno vrijeme**.

Uputimo Gospodinu molitvu svoga srca, moleći na one tri nakane koje su sadržane u prvim redcima molitve sv. Josipu: *Josipe, o oče sveti*, drage hrvatskomu vjerničkom puku:

1. Molimo ga da *čuva kuću i da ju posveti*, misleći na naše obitelji, našu domovinu i na čitav svijet koji je naš zajednički dom, koji je proizišao iz Stvoriteljeve ljubavi. Molimo njegov zagovor da nas zlo ne učini zlima, nego da nas Božja milost i u zlu posvećuje. Ondje gdje je svetost, ne vlada sebičnost, nego darivanje. To je tako zorno pokazao sveti Josip čuvajući i brinući se za Obitelj.
2. Molimo svetoga Josipa *da se sva obitelj složi*, da nas kao vjernike, kao nadbiskupijsku zajednicu i kao narod upućuje na oslušivanje Božje volje i na temelje sloge koja je sposobna činiti čuda, što je već toliko puta potvrđeno. Razjedinjenost i razdor, nepoštivanje bližnjih; ne gledanje obzora koji vidi onkraj prolaznosti i zemaljskoga, dovodi do slabosti obitelji, naroda i svekolikog čovječanstva.
3. Kao treće molimo svoga Zaštitnika *da se ljubav sveta množi*. Ondje gdje se nalazi kušnja znamo da je moguće pronaći i vrijednost. Umnažanje ljubavi i u ovoj je bolesti vidljivo.

Ljubav je vidljiva po onima koji su najčešće nevidljivi, a žrtvuju se za druge. Zahvalno gledajući njihov primjer, tražimo načine pružanja ljubavi, počevši od najbližih.

Draga braćo i sestre, siguran sam da ćemo iz ovih teškoća, s Gospodinovom pomoći, izaći vjernički zreliji i čvršći. Na tome putu izlaska potrebni su nam i dovoljno **snažni znakovi**. To vidim u obnovi **osobne i obiteljske molitve**. Otkrijmo bogatstvo zajedničke molitve u obitelji. Neka naše obitelji uistinu budu kućne Crkve.

Toplo preporučujem molitvu **Krunice Blažene Djevice Marije**, kojom smo kao Crkva i narod zazivali pomoć, pouzdavali se u Gospodina i bili oslobođeni od zla i nevolja. Osim toga, prilažem i prigodnu **Molitvu** koju preporučujemo moliti u vremenu širenja bolesti.

Stoga ovime pozivam sve katoličke vjernike da u obiteljskom zajedništvu ili pojedinačno **svaku večer mole**. Svaka obitelj i pojedinci neka izaberu način na koji će živjeti taj molitveni trenutak, bio on duži ili kraći, u skladu s onim što kome najbolje odgovara.

Bilo bi lijepo da se moli uz upaljenu svijeću, pročita jedan odlomak iz Svetog pisma i razmatra Božja Riječ, eventualno otpjeva neka pjesma i moli Krunica Blažene Djevice Marije (ili neka od desetica). Vjerujem da će roditelji pritom uputiti pouku svojoj djeci, spomenuti se nekih trenutaka iz života obitelji u kojima je Bog očitovao svoju blizinu, osvježiti povijest i spomen pokojnih. To je također prikladan trenutak da se u obitelji osmisli i redovitiji način molitve jednih za druge.

Gospodin najbolje pokazuje put kojim trebamo ići u molitvi koja nas otvara djelovanju Duha Svetoga. Sigurni smo da Duh Sveti obnavlja našu vjeru, nadu i ljubav, te nas jača u nasljedovanju Isusova spasonosnoga puta Križa i Uskrsnuća.

Na sve zazivam Božji blagoslov!

U Zagrebu, na svetkovinu sv. Josipa, 19. ožujka 2020. godine.

Vaš nadbiskup,
+ Josip kard. Bozanić, v.r.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Vijeće za život i obitelj

Ksaverska cesta 12a, HR-10000 Zagreb

Prot. br. VŽO-5/2020.

Dubrovnik, 3. ožujka 2020.

Velika molitvena devetnica: „Hrvatska moli za život!“

(25. ožujka – 25. prosinca 2012.)

Poštovana s. Ana Marija,

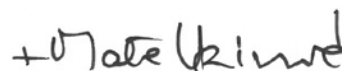
sa željom da i svojom molitvom nastavimo doprinositi »promjeni društvene svijesti kako bi se stvorili zakonski i svi drugi preduvjeti za zaštitu ljudskoga života u svim njegovim fazama od začeća do naravne smrti« (*Poruka uz Dana života 2019.*), Vijeće HBK za život i obitelj je i ove godine odlučilo pozivati sve katoličke vjernike u našim nad/biskupijama da se uključe u veliku molitvenu devetnicu: „Hrvatska moli za život!“

Ove godine, u kojoj obilježavamo 25. obljetnicu enciklike *Evangelje života*, sv. Ivana Pavla II., pape, molit ćemo svakog 25. u mjesecu tijekom devet mjeseci, počevši od Blagovijesti 25. ožujka pa do Božića 25. prosinca 2020., na nakanu: „Da hrvatski narod svjedoči evanđelje života poštujući, braneći i ljubeći svaki ljudski život i služeći mu konkretnim molitvenim i djelatnim zauzimanjem“ (usp. EV 5).

Ovim dopisom bismo željeli o ovome obavijesti i Hrvatsku redovničku konferenciju, sa zamolbom da se, sukladno svojoj ulozi u obiteljskom pastoralu (Direktorij za obiteljski pastoral, 69), u ovu veliku molitvenu devetnicu i ove godine uključe i redovničke zajednice u Republici Hrvatskoj.

U privitku šaljem molitvene prijedloge koje je pripremio Ured HBK za život i obitelj.

S nadom da će ova inicijativa naići na plodno tlo i u našim redovničkim zajednicama, unaprijed Vam zahvaljujem te Vas u Gospodinu srdačno pozdravljam!

Mate Uzinić,
dubrovački biskup
i predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj

HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA

s. Ana Marija Antolović, predsjednica

Slavoljuba Bulvana 4

HR-10000 Zagreb

konferencija@redovnistvo.hr

Velika devetnica Hrvatska moli za život

uz 25. obljetnicu enciklike *Evandjelje života* sv. Ivana Pavla II., pape
25. ožujka – 25. prosinca 2020.

OPĆA NAKANA

Da hrvatski narod svjedoči evandjelje života poštujući, braneći i ljubeći svaki ljudski život i služeći mu konkretnim molitvenim i djelatnim zauzimanjem (usp. *Evandjelje života*, 5).

OSNOVNE MOLITVE

Oče naš, 3 x Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Molitva svetog pape Ivana Pavla II. za život

O Marijo, zvijezdo novog svijeta, Majko živih, povjeravamo ti *stvar* života:
pogledaj, o Majko, beskrajan broj djece kojima je zabranjeno roditi se,
siromaha kojima je onemogućeno živjeti,
ljudi i žena žrtava nečovječnoga nasilja,
starih i bolesnih, ubijenih ravnodušnošću ili lažnim sažaljenjem.
Učini da oni koji vjeruju u tvoga Sina
znaju smjelo i s ljubavlju navijestiti ljudima našega vremena
Evandjelje života.
Isprosi im milost *da ga prime* kao uvijek novi dar,
radost da ga sa zahvalnošću *slave* kroz čitav svoj život i
hrabrost da za nj *svjedoče* djelotvornom upornošću,
da bi izgradili zajedno sa svim ljudima dobre volje
civilizaciju istine i ljubavi,
na hvalu i slavu Boga stvoritelja i ljubitelja života.
Amen.

(Enciklika *Evandjelje života*, 25. ožujka 1995.)

DODATNE MOLITVE

Molitva pape Benedikta XVI. za život

Gospodine Isuse,
koji vjerno posjećuješ i svojom nazočnošću ispunjaš Crkvu i povijest ljudi;
koji nas po čudesnom sakramentu svoga Tijela i Krvi činiš dionicima božanskog života i
daješ nam kušati radost vječnoga života;
klanjamo Ti se i blagoslivljamo Te.

Prostrti ničice pred Tobom, začetniče i ljubitelju života,
stvarno prisutni i živi među nama, molimo Te:
Probudi u nama poštovanje za svaki nerođeni život,
učni nas sposobnima u svakom plodu majčinske utrobe prepoznati divno Stvoriteljevo
djelo, raspoloži naša srca za velikodušan prihvata svakog djeteta na početnu života.
Blagoslovi obitelji, posveti sjedinjenje supružnika, oplodi njihovu ljubav.
Svjetlom svoga Duha prati odabire zakonodavnih skupština,
da narodi i države priznaju i poštuju svetost života, svakoga ljudskog života.
Upravlja djelom znanstvenika i liječnika
da napredak pridonese cjelovitom dobru osobe
i da nitko ne podnosi uništenje i nepravdu.
Starateljskom ljubavlju obdaru upravitelje i gospodarstvenike
da spoznaju i promiču prikladne životne uvjete,
kako bi se mlade obitelji mogle mirno otvoriti rađanju nove djece.
Utješi supružnike koji pate jer ne mogu imati djecu,
i providi im u svojoj dobroti.
Odgajaj sve da se skrbe za siročad i napuštenu djecu,
da mogu osjetiti toplinu Tvoje ljubavi, utjehu Tvoga Božanskog srca.
S Marijom Majkom Tvojom, velikom vjernicom,
iz čijeg si krila uzeo našu ljudsku narav,
očekujemo od Tebe, našeg istinskog Dobra i Spasitelja,
snagu da ljubimo i služimo životu,
iščekujući vječni život u Tebi,
u zajedništvu Blaženoga Trojstva.
Amen.

(*Molitveno bdijenje za nerođeni život*, Vatikan, 27. studenog 2010.)

Molitva *Da životu!*

Gospodine, hvala ti za prekrasan dar života!
Uvijek je divno otajstvo znati
da si nas stvorio na svoju sliku i priliku.
Pomozi nam da prepoznamo
ljepotu svakoga ljudskog bića,
da svakodnevno riječima i djelima
objavljujemo svoje nedvosmisleno *Da životu*
u svakom njegovomu stanju i u svakom stadiju
čak i onda kada je iznimno krhak.
Odmakni od nas pritisak kulture odbacivanja
kako bi svi upoznali i razumjeli
čudesnost i jedinstvenost života
koji se objavljuje u utrobi žene;
i kako bi se svako dijete po našim rukama
moglo osjetiti voljeno i zagrljeno

nježnošću i brižnošću nebeskoga Oca.
Gospodine, podaj nam nadu
da u dubinama naših srca znamo
kako će tjeskoba biti preobražena u radost
i da će svaka suza biti otrta,
u punini blaženoga jedinstva s Tobom
Hvala ti Gospodine Isuse!

(Konferencija „Da životu!“ Dikasterija za laike, obitelj i život, Rim, 23. – 25. ožujka 2019.)

UPUTE

- Predložene molitve se mogu moliti pojedinačno, u obitelji ili u vjerničkoj zajednici kad ih je dobro povezati sa svetom misom u kojoj će dodatni zaziv u molitvi vjernika biti opća nakana: *Da hrvatski narod svjedoči evanđelje života poštujući, braneći i ljubeći svaki ljudski život i služeći mu konkretnim molitvenim i djelatnim zauzimanjem* (usp. *Evanđelje života*, 5).
- Dobro je da svetoj misi prethodi molitva krunice ili neki drugi oblik pobožnosti na ovu nakanu (prijedlozi po mjesecima).
- Molitve se mogu izmoliti i u okviru euharistijskog klanjanja, koje je osobito prigodno održati na uočnicu ili na samu svetkovinu Naviještenja Gospodinova 25. ožujka, kada se obilježava 25 godina od objavljivanja enciklike *Evanđelje života* sv. pape Ivana Pavla II. (Vidi predložak *Euharistijskog klanjanja*).
- U devetnici se prigodno može upriličiti, ali i prilagoditi blagoslovu trudnica, blagoslov žena prije poroda iz Rimskog obrednika „Blagoslovi“ (Dulji obred str. 82 – 87, Kraći obred str. 87 – 88).

PRIJEDLOZI PO MJESECIMA

Ožujak 2020. (25. 03. u srijedu) – Euharistijsko klanjanje (Vidi predložak *Euharistijskog klanjanja*) ili Marijanski križni put (Prijedlog: Tomislav Ivančić, *Marijin križni put*, <https://duhovnost.net/tomislav-ivancic-marijin-krizni-put/>);

Travanj 2020. (25. 04. u subotu) – Krunica Božjeg milosrđa na nakanu: *Da hrvatski narod svjedoči evanđelje života...* (<https://mladi.hbk.hr/vijesti/sdm/krunica-bozjeg-milosrda/>);

Svibanj 2020. (25. 05. u ponedjeljak) – Radosna otajstva Gospine krunice uz svibanjsku pobožnost na nakanu: *Da hrvatski narod svjedoči evanđelje života...*;

Lipanj 2020. (25. 06. u četvrtak) – Zlatna krunica Presvetom Srcu Isusovu uz devetnicu Presvetom Srcu Isusovu od 19. do 27. lipnja na nakanu: *Da hrvatski narod svjedoči evanđelje života...* (<https://glasnik-sim.hr/kako-se-moli-krunica-zlatna-krunica-presvetom-srcu-isusovu/>)

Srpanj 2020. (25. 07. u subotu) – Molitva sv. Joakimu i Ani za život i obitelj uz njihov spomendan 26. srpnja (Vidi prijedlog);

Kolovoz 2020. (25. 08. u utorak) – Molitva Gospi od Suza sv. Ivana Pavla II. uz devetnicu Gospi od Suza od 23. do 31. kolovoza (*Vidi prijedlog*);

Rujan 2020. (25. 09. u petak) – Krunica sv. Mihaela Arkandela uz devetnicu sv. Mihaelu Arkandelu od 20. do 28. rujna na nakanu: *Da hrvatski narod svjedoči evanđelje života...* (<https://zupa-rokovci-andrijasevci.hr/2019/09/29/krunica-svetom-mihaelu-arkandelu-i-svetim-andelima/>);

Listopad 2020. (25. 10. u nedjelju) – Slavna otajstva Gospine krunica uz listopadsku pobožnost na nakanu: *Da hrvatski narod svjedoči evanđelje života...*;

Studenj 2020. (25. 11. u srijedu) – Pobožnost *Tri Zdravomarije* uz devetnicu Blaženoj Djevici Mariji od *Čudotvorne medaljice* od 18. do 26. studenog na nakanu: *Da hrvatski narod svjedoči evanđelje života...* (<https://marijine-sestre-os.hr/cudotvorna-medaljica/vjecna-devetnica/>);

Prosinac 2020. (25. 12. u petak) – Zahvala za plodove Molitvene devetnice uz svetkovinu Božića, pri čemu od pomoći može biti Krunica Djeteta Isusa i pobožnosti Malome Isusu (http://ssmi.hr/poboznost-djetetu-isusu/vjera/krunica_djeteta_isusa).

Molitva sv. Joakimu i Ani za život i obitelj

Dobri roditelji Blažene Djevice Marije, djede i bako našega Spasitelja, Isusa Krista:

Kad se život čini besplodnim, pomozite nam pouzdati se u Božje milosrđe.

Kad smo zbunjeni, pomozite nam pronaći put k Bogu.

Kad smo izgubljeni u pustinji, vodite nas onima koje smo od Boga pozvani ljubiti.

Kad nam se naš brak čini beživotnim, pokažite nam vječnu mladost Gospoda.

Kad smo sebični, naučite nas pristajati samo uz ono što je trajno.

Kad smo uplašeni, pomozite nam vjerovati Bogu.

Kad smo posramljeni, podsjetite nas da smo Božja djeca.

Kad zgriješimo, vodite nas vršenju Božje volje.

Vi koji znate Božju volju za muža i ženu, pomozite nam kreposno živjeti.

Vi koji znate Božju volju za obitelj, približite sebi sve obitelji.

Vi koji ste patili bez djece, zagovarajte za sve neplodne parove.

Vi koji ste se vjerovali u Božju volju, pomozite nam poštivati Božji dar plodnosti.

Vi koji ste rodili Blaženu Majku, nadahnite parove da s Bogom budu sustvaratelji.

Vi koji ste poučavali Majku Božju, poučite nas na odgajamo djecu svetim napucima.

Vi čija su se srca pouzdala u Boga čujte našu molitvu

da hrvatski narod svjedoči evanđelje života poštujući,

braneći i ljubeći svaki ljudski život

i služeći mu konkretnim molitvenim i djelatnim zauzimanjem.

Molite s nama za poslanje katoličkog obiteljskog života.

Molite s nama za poslanje prirodnog planiranja obitelji.

Molite s nama za sve one koji u ovome zauzimanju daju svoje vrijeme, talente i imetak.

Oče naš... Zdravo Marijo... Slava Ocu...

Pomolimo se:

Bože naših otaca, Ti si svetima Ani i Joakimu udijelio privilegiju da budu roditelji Marije, majke Tvoga utjelovljena Sina. Neka nam njihove molitve pomognu doseći spasenje koje si obećao svome narodu. To te molimo po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva Gospi od Suza sv. Ivana Pavla II. pape

Gospo od Suza!

Majčinskom dobrotom pogledaj boli svijeta.

Obriši suze svima onima koji trpe,

zaboravljenima, očajnima, žrtvama

svakovrsnog nasilja.

Daj nam svima suze kajanja i

novog života, da nam one otvore

srca za preporoditeljski dar Božje ljubavi.

Daj nam svima suze radosnice

zbog velike nježnosti tvoga Srca.

Isprosi da hrvatski narod svjedoči evanđelje života

poštujući, braneći i ljubeći svaki ljudski život

i služeći mu konkretnim molitvenim i djelatnim zauzimanjem.

Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Izdaje:
Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevačka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9
Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358

E-mail:
ssf.odjeci@gmail.com
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr

web:
skolske-sestre-franjevke.hr

Odgovara:
s. Andrea Nazlić

Uredništvo:
s. Karolina Bašić
s. Diana Dolić
s. Natanaela Radinović
s. Mirjana Puljiz

Fotografije:
Živo vrelo, 13/2009.

Naslovnica:
s. Karolina Bašić

Oblikovanje:
Silvio Družević

Tisak:
Jafra-print d.o.o.

